

POLICY

Kansanedustajan
avustajan työpäivä

Haastattelussa
Noora Kotilainen

Vapun
puuhanurkkaus

Tekijät

Päätoimitus

Elias Koivisto, Sanni Rapo, Nanna Rein, Topi Remes, Antti Ruoppi, Tinja Ryyänen, Essi Sen, Joel Tiessalo, Hertta Valanta

Taitto

Elias Koivisto, Sanni Rapo, Nanna Rein, Topi Remes, Essi Sen, Joel Tiessalo

Editointi

Elias Koivisto, Sanni Rapo, Nanna Rein, Topi Remes, Antti Ruoppi, Essi Sen, Joel Tiessalo, Hertta Valanta

Kirjoittajat

Anna Colussi, Eino Haase, Elias Koivisto, Helmi Kujanpää, Olivia Laakso, Julia Melander, Lauri Mentula, Akseli Mustonen, Nanna Rein, Topi Remes, Antti Ruoppi, Tinja Ryyänen, Essi Sen, Joel Tiessalo, Silja Veijonen

Kuvittajat

Eino Haase, Olivia Laakso, Lydia Kinnunen (@lydiakinnunenn), Julia Melander, Antti Ruoppi, Nanaka Takegata, Joel Tiessalo, Unsplash, Wikimedia Commons

Kannen kuva

Lydia Kinnunen

Yhteystiedot

www.policylehti.com

Instagram: @policymedia

Sähköposti: voopolicy@gmail.com

Julkaisija

Valtio-opin opiskelijat ry

Paino

Picascript

Painos: 80 kpl

ISSN 1235-4031 (painettu)

ISSN 2323-9468 (verkkojulkaisu)

Policy saa HYYn ainejärjestölehtitukea.

Sisältö

- 3 PÄÄKIRJOITUS
- 4 VIHAINEN VOOLAINEN
- 6 KANSANEDUSTAJAN AVUSTAJAN TYÖPÄIVÄ
- 10 MINNE MENETTE, ERGOĞAN JA TURKKI?
- 14 MITÄ VOIMME TEHDÄ YHDYSVALLOILLE?
- 17 ETELÄ-KOREAN TALOUDESTA, PATRIARKAATISTA JA KESTÄVYYSVAJEESTA
- 20 ITSENÄISYYDEN PUOLESTA KAMPPAILEVAT
- 22 SODAN VIHAAJA: HAASTATTELUSSA NOORA KOTILAINEN
- 27 VIERASKYNÄ
- 28 KUN ONNELLISUUS YKSITYISTETÄÄN
- 30 HYVÄ ANTAA VÄHÄSTÄÄNKIN, PAHA EI PALJOSTAKAAN?
- 33 ILMOITUSPALSTA
- 34 OPPITUNTEJA ERÄÄSTÄ PUHELINKESKUSTELUSTA
- 37 ELOKUVA-ARVOSTELU: THE HELSINKI EFFECT
- 40 KURKISTUS OSAKUNNAN VUOSIJUHLILLE
- 42 VAPPUHOROSKOOPPI
- 44 VAPUN PUUHANURKKA

Vapputunnelmaa kaaoksen keskellä

TEKSTI: SANNI RAPO

KUVA: MATHILDE BOULEY

VAIKKA huhtikuinen sää ei ole sitä vielä heijastanut, kesä on aivan nurkan takana ja lukuvuosi suurimmalta osin ohi. Kulunut talvi on ravistellut maailmantilannetta, ja moni varmasti samastuu jatkuvaan epävarmuuden tunteeseen niin oman elämäntilanteen kuin politiikan, talouden ja ilmaston suhteen.

Vappu on ansaittu mahdollisuus juhlia kevättä ja lukuvuodesta selviytymistä. Fukseilla kyseessä on myös ensimmäinen polvilainen vappu. Siman, munkkien ja haalareiden täyteisen juhlapäivän jälkeen voimme siirtyä viettämään kesää. Kesää, joka on opiskelijoille viimeinen yleisen asumistuen piirissä.

Vappu on ennen kaikkea työväen ja yliopilaiden juhla. Siinä on viime vuosina ollut katkera sävy, kun molempien ryhmien tuista on leikattu ja työntekijöiden oikeuksia poljettu. Lakko-oikeutta on rajoitettu, työttömyys jatkaa kasvuaan ja pienituloisilta leikataan entisestään.

Vappu on kuitenkin myös hyvää aikaa muistaa, että yhdessä meidän äänemme kuuluu kovempaa. Yksi opiskelijajournalismin ja niin ikään Policyn tärkeimpiä tehtäviä on tarjota opiskelijoille mahdollisuus ottaa kantaa politiikkaan.

Kun keskiviikkona laskemme lakit päähän yhdessä Mantan kanssa Suurimman ja Kauneimman vapputapahtuman jälkeisen krapulan sanelemalla juhlatuulella, pitääkäämme mielessä, ketä vappuna juhlimaan.

Policyn toinen numero sisältää tänä vuonna muun muassa monipuolisia juttuja maailmanpolitiikasta, mielenkiintoisia haastatteluja ja uuden vappuisen puuhanurkkauksen. Hyviä lukuhetkiä ja valoisaa kevättä! Nähdään syksyn puolella jälleen toimituskousten merkeissä. •

Sanni Rapo
Päätoimittaja

VIIHAINEN VUOLAINEN

OLIPA kerran puolue nimeltään kokoomus, joka esitteli eduskuntavaali-ohjelmassaan kauniita lupauksia koulutuksesta. Se vakuutti kansalle, ettei koulutuksesta tulla leikkaamaan. ”Säästöjä vältetään koulutusmenoista”, puolue vakuutti. Kaikki vaikutti olevan hyvin – ainakin siihen asti, kunnes eräänä kauniina kevätpäivänä valtioneuvosto julkaisi julkisen talouden suunnitelman vuosille 2025–2028. Ja niinhän siinä kävi: koulutukseen oltiin sittenkin tekemässä merkittäviä leikkauksia.

JA taas kerran, se olikin kaikki vain tyhjiä lupauksia. Todellisuudessa kokoomus oli suunnitellut opiskelijoiden varalle opintotuen indeksikorotusten jäädyttämistä ja opiskelijoiden siirtämistä yleisestä asumistuesta opintotuen asumislisän piiriin.

KOKOOMUS oli vihdoinkin riisunut ne naamiot, joilla se oli vaalien alla kalastellut nuorten ja opiskelijoiden ääniä maalaten kuvaa huolettomasta tulevaisuudesta ja opiskelijaelämästä.

OLIHAN kokoomuksella tietenkin suuri ja kaunis tavoite nostaa väestön korkeakoulutettujen määrää ja tehdä Suomen korkeakouluista maailman huippuja. Ja niin, sama puolue, joka oli juuri kertonut nostavansa Suomen korkeakoulut maailman huipulle, oli yhtäkkiä myös sen suurimman esteen – leikkausten – äärellä. Korkeakoulujen aloituspaikkoja kyllä lisättiin, mutta samalla niiden resursseista leikattiin. Tällaisilla säästöillä koulutuksen menestystä on vaikea – tai siis mahdotonta – saavuttaa.

OI opiskelijat, me tämän maan toivo ja tulevaisuus, sankarit! Mutta kokoomukselle me emme näytty sankareina, vaan pikemminkin yhteiskunnan vihollisina. Me samat nuoret, jotka tulemme aikanaan maksamaan opintomme takaisin valtiolle, nähdään nyt vain yhtenä valtion suurimmista menoeristä. Ironista, eikö?

JA kun me määrätietoiset opiskelijat rohkeasti nousimme barrikadeille puolustamaan koulutusta, kokoomuksen vastaus meille

oli yksinkertainen: menkää töihin ja muuttakaa soluasuntoihin. Vastaus ei suinkaan ollut vilpitön ratkaisu ongelmaan vaan suoranaisesti pelkkää ivailua. Kokoomus nimittäin tiesi itsekin, ettei soluasuntoja – tai opiskelija-asuntoja ylipäänsä – riitä kaikille. Myös työllisyystilanteen ollessa heikko kaikki opiskelijat eivät saa edes kesätöitä yrittämisestä huolimatta.

ME opiskelijat alamme olemaan aikamoisen dilemman edessä: valmistuako ajoissa ja elää velaksi – vai mennä töihin ja viivästyttää valmistumista? Ehkä jotkut pohtivat sitäkin, voiko omassa opiskelukaupungissa ylipäänsä enää edes asua, kun asumismenot ja elinkustannukset kasvavat, mutta tulot ja tuet eivät. Yksi asia on ainakin varma: mihin tahansa lopputulokseen lopulta jokainen päätyykään, mielenterveyttä se koettelee varmasti.

JA niin iso paha kokoomus petti vaalilupauksensa ja teki meistä opiskelijoista yhteiskunnan rasitteita. Mutta mikä on lopulta

kokoomuksen ajaman koulutuspolitiikan tavoitteena? Korkeakoulujen resursseja leikkaamalla ei ainakaan nosteta suomalaista opetusta ja tutkimusta maailman huipulle – se on varmaa. Opiskelijoiden toimeentulon heikentäminen ei myöskään nopeuta valmistumista vaan päinvastoin hidastaa sitä. Onko päätösten taustalla jotain suurempaa? Onko kokoomuksen tavoitteena hiljalleen romuttaa tasa-arvoinen koulutusjärjestelmä – ja sen myötä koko hyvinvointivaltion perusta? Onko heidän tavoitteena varmistaa, että korkeakoulutus jää vain varakkaiden perheiden, kenties kokoomustaustaisten, nuorten etuoikeudeksi? Kokoomuksen esittämät lukukausimaksuehdotukset ainakin tukevat tätä ajatusta. Ehkä kyse ei lopulta olekaan niinkään vihasta opiskelijoita kohtaan – vaan vihasta pienituloisia kohtaan.

TARINOIDEN opetus usein on, että lopulta hyvä aina voittaa. Olkoon se myös tämän tarinan opetus. Vihaisuudestaan huolimatta tämä voolainen uskoo edelleen onnellisiin loppuihin. SDP:n voitto kunta- ja aluevaaleissa kertoo jotain politiikassa tapahtuvasta muutoksesta – ja ehkä se ennustaa jotain myös tulevien eduskuntavaalien lopputuloksesta. Kenties se on myös merkki siitä, että yhteiskunnassamme edelleen arvostetaan tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta – edes jonkin verran. Ehkä lopulta paha saa palkkansa ja opiskelijatkin vihdoin saavuttavat ansaitsemansa kunnioituksen – mutta se tapahtuu vain meidän yhteisen taistelumme kautta. Kyseessä ei ole enää vain taistelu opiskelijoiden

toimeentulon puolesta – kyseessä on taistelu koko hyvinvointivaltion tulevaisuudesta. Taistelusta porvarihallitusta vastaan!

JA nyt, kun seuraavat eduskuntavaalit hiljalleen lähestyvät, jokaisen on aika kysyä itseltään: **kenen joukoissa seisot?**

JOTEN, rakkaat valtsikatoverit, nouskaamme yhdessä vastarintaan taistelemaan tätä vääryyttä vastaan! •

Vihainen VOOlainen on Policyn vakiopalsta, jossa VOOLaiset pääsevät anonyymisti purkamaan sisälleen patoutuneita höyryjä. Haluaisitko sinäkin purkaa vihaasi? Ota em-pimättä yhteyttä voopolicy@gmail.com! Ps. Huomattavasti halvempaa kuin terapia (lue: ilmaista).

Työpaikkana eduskunta: Policy kurkisti eduskunta-avustajan työpäivään

TEKSTI: TOPI REMES
KUVAT: LYDIA KINNUNEN,
@LYDIAKINNUNEN

Mikael Kinnunen toimii keskustan ensimmäisen kauden kansanedustajan Mika Riipin eduskunta-avustajana. Policy pääsi tutustumaan avustajan arkeen näköalapaikalla kansallisen päätöksenteon ytimessä.

EDUSKUNTA-AVUSTAJA Mikael Kinnunen ottaa meidät vastaan A-oven viereisessä pyöreässä aulassa.

Kinnusen yhteiskuntatieteiden maisteriopinnot Lapin yliopistossa keskeytyivät kesällä 2024, kun keskustan **Mika Riipi** nousi varasijalta eduskuntaan **Katri Kulmunin** siirryttyä europarlamenttiin. Kun Riipi tarjosi eduskuntavaalikampanjansa päällikkönä kykynsä osoittaneelle Kinnuselle työtä avustajanaan, päätös oli helppo.

Nyt pian vuoden verran eduskunta-avustajana toiminut Kinnunen on luvannut esitellä, millaista avustajan työ eduskunnassa on. Hän kuitenkin korostaa, että kyseessä on vain hänen kokemuksensa, ja avustajien toimen-

Mikael Kinnunen eduskunnan portaikossa.

kuvat voivat olla hyvin erilaisia puolueesta ja kansanedustajasta riippuen.

SUUNTAAMME ensimmäiseksi hieman myöhäiselle lounaalle eduskunnan ruokalaan, jonka valoa tulviva sali on alkuiltapäivästä jo melko hiljainen. Muutamasta pöytäkunnasta kuuluu puheesorinaa, ja eräs kansanedustaja hauskuttaa seuralaisiaan löytämällä meemillä. Tänään listalla on porkkanalättyjä, burgundin-

pataa sekä paneroitua punakampelaa. Porkkanalätyt ovat erinomaisia, mutta yleisesti ruokala on tasoltaan varsin tavanomainen työpaikkaruokala. Se päihittää kuitenkin selvästi opiskelijaravintolat, mikä on toki hinnan puolesta odotettavissa.

KINNUSEN TYÖHUONE sijaitsee eduskunnan maantasossa olevassa laajennusosassa. Sisäpihalle aukeava ikkuna tuo valoa varsin kompaktiin ja tum-

manruskean puun hallitsemaan huoneeseen. Kiinnostava yksityiskohta on keskustan eduskuntaryhmän oma UKK-kirjasto, joka kattaa kaksi hyllymetriä **Urho Kekkosta** käsitteleviä kirjoja. Seinällä oleva TV välittää pian alkavan täysistunnon istuntopäivän suorana.

Eduskunta-avustajan työviikko poikkeaa tavanomaisesta. Maanantai on kansanedustajille niin sanottu ”maakuntapäivä”, joka on varattu nimensä mukaisesti eduskuntatyön ulkopuolisten velvollisuuksien hoitamiseen. Silloin avustajallakin on mahdollisuus pitää etäpäivä, ja viikkopalaveri Riipin kanssa hoituukin pääsääntöisesti Teams-videopuhelulla. Tiistaista torstaihin on kiireisintä. Valiokunnat ja täysistunnot pyörivät normaalisti. Perjantaina täysistunto on tuntia aikaisem-

min, jotta edustajat ehtivät maakuntalennoilleen.

Kinnusen mukaan avustajan tehtäväkuva on moninainen ja sisältää myös mahdollisuuksia poliittiseen vaikuttamiseen:

”Jonkin verran on niin sanottuja sihteerintöitä, tapaamispyyntöjen käsittelyä ja järjestelyjä tapaamisia varten, kalenterinhallintaa, mutta myös esimerkiksi Mikan suunnittelemien kannanottojen kommentointia ja muokkaamista.”

Lisäksi päiviä täyttävät erilaiset kokoukset ja palaverit. Riipi työskentelee lakivaliokunnassa, mutta valiokuntien kokouksiin avustajilla ei ole pääsyä. Sen sijaan viikottain kokoontuvaan keskustan omaan lakivaliokuntaryhmään osallistuvat valiokunnassa istuvien kansanedustajien lisäksi heidän avustajansa, sekä

puolueen ryhmäkansliasta tuleva asiantuntija, jonka vastuualueelle lakivaliokunta kuuluu.

Haastattelu keskeytyy yllättäen, kun työtoveri pölähtää sisään kysymään Kinnusen näkemystä johonkin some-asiaan. Kinnusen tehtäviin lukeutuu luonnollisesti kansanedustajan sometilien ylläpidossa avustaminen. Lisäksi hän kuuluu eduskuntaryhmänsä sometiimiin.

Juttutuokiotamme säestävät harvakseltaan kaikkialle taloon kuuluvat tuutaukset. Pitkä äänimerkki kertoo täysistunnon alkamisesta. Lisäksi yksi tuutaus tulee aina, kun ministeri on vastausvuorossa.

”Avustajan tehtäväkuva on moninainen ja sisältää myös mahdollisuuksia poliittiseen vaikuttamiseen.”

Eduskunnan lehtilukusalista löytyvät kaikki valtakunnan merkittävimmät lehdet – Policya lukuunottamatta.

Kansanedustaja Mika Riipi ja avustaja Mikael Kinnunen Valtiosalissa.

Haastavinta työssä on töiden epätasainen jakautuminen ajallisesti niin viikonpäivien välillä kuin vuodenvierrossakin. Eduskunnan vuotta rytmittävät tietyt tapahtumat, kuten budjettiriihi, istuntotauot ja vaalit, joiden läheisyydessä työn määrä lisääntyy. Hoidettavana on useita projekteja yhtä aikaa, ja deadlinet kasaantuvat.

“Parasta on se, että pääsee näkemään päätöksenteon ydintä näköalapaikalta.”

Kinnunen kokee, että politiikan opinnoista on ehdottomasti ollut hyötyä työssä, joskin on vaikea hahmottaa mitkä asiat ovat tulleet suoraan opintojen kautta ja mitkä vain yleisen kiinnostuneisuuden. Tärkeää on tuntee puoluekenttä ja päätöksenteon mekanismit.

EDUSKUNNAN maineikkaassa kuppilassa marmoripylväät heijastuvat metsänvihreään kattoon. Pylväiden takaa pilkottaa lasiovien läpi istuntosali. Kaikkein py-

himpään on pääsy vain kansanedustajilla, joillakin virkamiehillä sekä siivoojilla. Sieltä seuraamme liittyy Kinnusen esimies, entinen Lapin maakuntajohtaja, nykyinen keskustan kansanedustaja Mika Riipi.

“Parasta on se, että pääsee näkemään päätöksenteon ydintä näköalapaikalta.”

MILLAINEN on hyvä avustaja?

“Sellainen johon voi luottaa. Oli kyse sitten aikatauluista, kalenterista tai tehtävistä, on voitava luottaa siihen, että hommat tulee hoidettua eikä asioita laverrella ulos. Kyllä mielestäni luottamus on erittäin keskeinen asia”, Riipi toteaa.

Edustajan ja avustajan välisiä suhteita on Riipin havaintojen mukaan yhtä monta kuin kansanedustajakin:

“Kyllä niitä on varmaan 200 erilaista.”

Suhteeseen vaikuttavat esimerkiksi kansanedustajan työtavat, se, onko avustaja maakunnassa vai Helsingissä, ja tietenkin myös henkilökemiat. On siis vaikeaa tehdä yleistyksiä asiasta.

Riipille itselleen Kinnusen valintaa puolsivat hyvät kokemukset yhteistyöstä eduskuntavaalikampanjan aikana ja halu saada nuorta näkökulmaa asioihin. Hänelle avustajan poliittiset näkemykset ovat erittäin tervetulleita.

“Sellaista 100-prosenttista sihteerä en tänne halunnut. Hoidan omaa kalenteriani aika paljon, samoin matkat. Mikael ei toimi matkatoimistonani. Ja sitten, kun on tapahtumia, joissa vaaditaan kannanottoja ja mielipiteitä, haluan sparrauttaa itseäni.”

Poliitikkojen avustajien määrä herättää tasaisin väliajoin keskustelua. On jopa pohdittu, pärjäisikö kansanedustaja ilman avustajaa.

”Teoriassa varmasti pärjäisi, mutta käytännössä avustaja on ihan oikeasti tarpeen. Työn vaikeavuus kärsii, jos sitä ei ole.”

Toisaalta on keskusteltu myös siitä, pitäisikö kansanedustajien avustajamäärää kasvattaa.

”Nyt kun on käyty keskustelua tiettyjen nimeltä mainitsemattomien meppien kymmenhenkisistä tiimeistä, niin meppienkin työn hyvin tuntien sanoisin, että ei tarvitse lisätä. Varmaan yksi avustaja on ihan tarpeeksi.”

Riipi muistuttaa myös, että eduskuntaryhmien kansliassa on ihmisiä eri osaamisella, jotka auttavat tarvittaessa. Joissakin puolueissa onkin käytössä niin sanottu ryhmäkansliamalli, jossa avustajat työskentelevät eduskuntaryhmälle, ja vastuut jaetaan aihealueittain. Riipi toteaa keskustan toimivan käytännössä samoin, vaikka muodollisesti avustaja on edustajakohmainen. Poliitikka on, kuten sanottua, tiimityötä.

VAIKKA Kinnunen on jo opintojenkin kautta ymmärtänyt, että median antama kuva kansanedustajan työstä riittäisi täysistuntoineen on vain osa totuutta, työskentely avustajana on vahvistanut tätä mielikuvaa. Iso osa työstä tapahtuu valiokunnissa, joissa käyttäytyään yleensä sovinnoisemmin, mutta poikkeuksiakin on. Esimerkiksi **Krista Kiurun** johtama sosiaali- ja terveysvaliokunta sai viime vuonna julkisuutta kehnosta ilmapiiristään. Kamerat täysistuntosalissa

saavat edustajat kuitenkin esittämään näkemyksiään vielä kärkeämmmin kuin suljettujen ovien takana.

”Oikeasti iso osa kansanedustajista tulee hyvin toimeen keskenään yli puoluerajojen”, Kinnunen toteaa.

Myös eduskunnan yleinen ilmapiiri saa Kinnuselta kehuja. Eduskunnan käytävillä kohtaa kansanedustajien ja avustajien lisäksi paljon erilaisia työntekijöitä ja vierailijoita. Kaikkia moikataan, ja tunnelma on lämminhenkinen.

Vuodesta 2019 myös eduskunta-avustajilla on ollut pääsy eduskunnan kellarin saunatiloihin. Kinnunen kertoo saunan olleen hänelle ensimmäisiä paikkoja, jossa tuli käytyä keskusteluja myös muiden puolueiden kan-

sanedustajien ja avustajien kanssa.

Onko eduskunta-avustajan haaveena kansanedustajuus? Kinnunen myöntää miettineensä asiaa, mutta sanoo tulevaisuudensuunnitelmien olevan vielä auki. Toistaiseksi selvää on, että hän haluaa suorittaa maisterintutkintonsa loppuun. Suunnitelmassa on tehdä se avustajan työn ohella.

”Olen pitänyt tästä työstä. En sulje pois sitä mahdollisuutta, että jatkaisin avustajana seuraavallakin kaudella, jos mahdollisuus tulee.”

Kinnusen puhelin kilahtaa. Riipi aikoo pitää puheenvuoron täysistunnossa. Klippi on otettava talteen somejulkaisuja varten. •

Mikael Kinnunen eduskuntatalon paternoster-hississä.

Minne menette, Erdoğan ja Turkki?

TEKSTI: ESSI SEN

KUVITUS: NANAKA TAKEGATA

KUVA: DIANE DE MONTROUGE / WIKIMEDIA COMMONS

Turkki juhli satavuotista itsenäisyyttään kahden suuren vision puristuksessa. Atatürkin sekulaari tasavalta kohtaa Erdoğanin islamilaisemman ja autoritaarisemman projektin – kumpi määrittää seuraavat sata vuotta?

VUONNA 2023 Turkin tasavalta juhli 100-vuotista itsenäisyyttään – merkkipäivää, jonka juuret ulottuvat **Mustafa Kemal Atatürkin** perustamaan moderniin, sekulaariin valtioon. Samana vuonna presidentti **Recep Tayyip Erdoğan** käynnisti vaalikampanjansa iskulauseella ”turkkilainen vuosisata” (”Türkiye Yüzyılı”), joka ei ollut pelkkä retorinen tehoste, vaan kunnianhimoinen visio uudenlaisen Turkin rakentamisesta.

Erdoğanin iskulause ei ainoastaan korostanut tulevaisuutta, vaan samalla haastoi menneisyyden – tarkemmin sanottuna juuri sen Atatürkin perinnön, jota juhlittiin. Missä Atatürk halusi kääntää katseen länteen ja erottaa uskonnon valtiosta, Erdoğan on systemaattisesti pyrkinyt palauttamaan uskonnon keskeiseksi osaksi valtiollista ja yhteiskunnallista elämää. Tässä jännitteessä on Turkin poliittinen ja kulttuurinen nykytila.

ATATÜRK on edelleen yksi Turkin rakastetuimmista kansallisista sankareista. Hänen modernisoiva, sekulaarinen ja lännen suuntaan katsova politiikkansa loivat perustan nykypäivän Turkin valtiolle. Monille turkkilaisille Atatürk ei ole vain poliittinen hahmo, vaan myös kansallisen identiteetin symboli, joka edustaa vapautta ja itsenäisyyttä. Hänen muotokuvansa koristavat edelleen virastoja, kouluja ja hallituksen rakennuksia, ja hän koristaa myös kaikkia Turkin kolikoita ja seteleitä. Hänen asemansa on niin vahva, että Atatürkin nimi on lähes pyhä, ja hänen alkupeäinen sekulaarinen visionsa,

joka syrjäytti islamin roolin valtion hallinnossa, on juurtunut syvälle kansalliseen ajatteluun.

Erdoğanin noustua kansalliseen valtaan vuonna 2003 hän on eittämättä osoittanut olevansa vaikutusvaltaisin Turkin johtaja sitten Atatürkin. Hän on pysynyt vallassa pisimpään, osoittautunut taitavaksi poliitikoksi ja johtanut näyttävien infrastruktuurihankkeiden, kuten valtaviensiltojen, jättimäisten lentokenttien, suurnopeusrautateiden – sekä itselleen rakennetun 1100 huoneen palatsin – rakentamista.

TOISIN kuin Atatürk, Erdoğan on islamisti ja konservatiivi, joka pyrkii tietoisesti eroon Turkin sekulaarista perinnöstä. Hän ei ainoastaan pyri ajamaan erilaista politiikkaa, vaan myös rakentamaan uudenlaista kansallista identiteettiä, jossa uskonnolla on keskeinen asema. Erdoğan on vähitellen rajoittanut sekularismia ja avannut tilaa islamilaiselle konservatismille, joka ei rajoitu vain yksityiselämään, vaan ulottuu myös politiikan ja yhteiskunnan alueille. Hänen hallintonsa aikana on nähty useita toimenpiteitä, jotka heikentävät Atatürkin sekulaarista perintöä. Turkin valtion uskontoasioiden virasto, Diyanet, on saanut entistä enemmän valtaa, ja uskonnon merkitys julkisessa elämässä on muutenkin kasvanut. Esimerkkinä tästä on se, kuinka Hagia Sofia – Atatürkin aikanaan museoksi muuttama historiallinen rakennus – muutettiin vuonna 2020 takaisin moskeijaksi Erdoğanin päätöksellä.

Diyanetin vaikutus näkyy muun muassa siinä, miten uskonnolliset opit ja käytännöt ovat saaneet enemmän tilaa kouluissa,

ja monet konservatiiviset poliitikot ovat pyrkineet saamaan turkkilaiset lapset ja nuoret kouluis- ja yliopistoissa omaksumaan perinteisiä islamilaisia arvoja. Erdoğanin hallinto on esittänyt itsensä ”islamilaisen moderniteetin” puolestapuhujana, joka uskoo, että islam ei ole ristiriidassa modernin yhteiskunnan ja talouden kanssa. Suunta on täysin vastakkainen verrattuna Atatürkin aikaisempaan ajatteluun, jossa islamin asema pyrittiin pitämään poissa valtion ja koulutuksen keskeisistä alueista.

Erdoğan on myös vähentänyt oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja lisännyt valtion valvontaa mediaan ja kansalaisjärjestöihin. Erdoğanin toimia on pidetty osana hänen autoritaarista hallintoaan, joka heikentää demokrati- ja oikeusvaltion periaatteita, joille Atatürk perusti tasavallan. Näillä periaatteilla viitataan esimerkiksi vallan kolmijako-opin toteutumiseen, riippumattomaan mediaan ja oikeuslaitokseen sekä kansalaisten oikeuksien turvaamiseen. Erdoğanin peräänkuuluttama ”uusosmaanisuus” tuo mukanaan nostalgian Osmanien aikakauteen ja islamilaisempaan valtiokulttuuriin – tämä on myös vastakkaista Atatürkin lännen suuntaan katsovalle ideologialle, joka halusi irtautua Osmanien valtakunnan perinteistä ja rakentaa tasavallan eurooppalaiselle mallille.

Eräänlaista turkkilaisen demokratian murentumista on nähtävissä myös siinä, miten Erdoğan on käsitellyt poliittisia kilpailijoitaan. Tämä tuli selväksi, kun Istanbulin pormestari **Ekrem İmamoğlu** pidätettiin maaliskuussa osana terrorismiyhteyk-

Presidentti Erdoğan muutti Hagia Sofian takaisin moskeijaksi vuonna 2020.
Diane de Montrouge. CC BY-SA 4.0 Wikimedia Commons.

siin ja korruptioon liittyvää poliisitutkintaa. Opposition mukaan syytteet ovat tekaistuja. Atatürkin vuonna 1923 perustaman sosiaalidemokraattisen CHP-puolueen Imamoğlua pidetään Erdoğanin suurimpana kilpailijana. Pidätys herätti valtavia mielenosoituksia ympäri maata, ja satoja tuhansia turkkilaisia osoitti mieltään Erdoğanin hallintoa vastaan. Protestit alkoivat Imamoğlun vangitsemisesta ja ovat sen jälkeen jatkuneet säännöllisesti. Mielenosoittajat ovat vaatineet vapaata oikeusjärjestelmää ja demokratiapalauttamista.

Erdoğan on osannut ottaa käyttöönsä populistisia elementtejä, jotka tekevät hänestä ”kansan johtajan” kuvassa olevan hahmon. Erityisesti hänen kykynsä viestiä yksinkertaisten kansalaisten arjesta ja arvoista on auttanut

häntä saamaan laajaa tukea eri kansanryhmiltä. Kansanläheisyys ja autoritaarinen johtamistyyli eroavat Atatürkin kyvystä perustaa tasavalta vakaalle sekulaariselle ja modernille pohjalle, joka ei ollut yhtä riippuvainen kansan tuntemuksista ja valinnanvapaudesta. Erdoğan on myös ottanut vahvan roolin uskonnollisten yhteisöjen tukemisessa, mikä erottuu Atatürkin sekulaarista linjasta ja tuo mukanaan omat jännitteensä.

MIKSI sitten Erdoğan nauttii edelleen laajaa kansansuosiota? Vaikka hänen hallintonsa on saanut osakseen kritiikkiä autoritaarisuudestaan, Erdoğan on onnistunut luomaan itsestään kuvan johtajana, joka ei pelkää tarttua valtaan ja muuttaa Turkkiä. Hänen aikanaan Turkin talous koki

merkittävän nousun, erityisesti 2000-luvun alkuvuosina. AKP:n hallinnon alaisuudessa ulkomaiset investoinnit alkoivat virrata maahan, infrastruktuuri kehittyi huomasti ja miljoonat turkkilaiset nousivat köyhyydestä kohti keskiluokkaa. Erityisesti maaseudulla ja pienemmissä kaupungeissa Erdoğan tuli tunnetuksi poliitikkona, joka puhui kansan kieltä – joka ymmärsi arkea, jossa uskonto, perhe ja yhteisö ovat keskiössä.

Tässä piilee yksi Erdoğanin viehätyksistä: hän ei ole vain poliitikko, vaan ”kansan johtaja”, joka kykenee viestimään tavallisen kansan arjesta. Hän on rakentanut itsestään kuvan johtajana, joka on niin omistautunut kansan hyvinvointiin, että hän pystyy haastamaan suuret valtiot ja tuomaan Turkin eteenpäin omilla ehdoillaan. Nationalistinen retoriikka ja ulkopoliittinen aktiivisuus, kuten hänen roolinsa Syyriassa ja Ukrainan sodassa, ovat luoneet kuvan voimakkaasta, itsenäisestä johtajasta. Onnistuneiden ulkopoliittisten toimiensa myötä hän on vakiinnuttanut aseman Turkin suurena kansainvälisenä toimijana.

VAIKKA Atatürk on kiistatta yksi Turkin merkittävimmistä hahmoista, ei hänenkään johtamisensa ollut ristiriidatonta. Hänen uudistuksensa, kuten kirjoitusjärjestelmän vaihtaminen ja uskonnollisten instituutioiden sulkeminen, toteutettiin ylhäältä käsin autoritaarisesti – ilman laajaa kansan keskustelua. Atatürkin Turkki ei ollut demokraattinen valtio sanan nykykäsitksessä, ja hänen valtakautensa aikana poliittinen oppositio tukahdu-

tettiin, lehdistö oli valvottua ja kurdiväestön oikeuksia poljettiin. Modernisaatio eteni usein kovalla kädellä, ja monet kokivat sen vieraannuttavana. Monille uskonnollisille ja etnisille ryhmille Atatürkin uudistukset näyttäytyivät enemmän kulttuurisena pakottamisena kuin vapautuksena. Tätä taustaa vasten on helpompi ymmärtää, miksi osa kansasta kokee Erdoğanin ”uudelleenislamisoivan” linjan palauttavan heille jotain, mikä aikoinaan vietiin pois.

Erdoğan on kyennyt luomaan uskollisen kannattajakunnan, joka on tunnistanut hänet ”uudeksi Atatürkiksi”. Hän ei vain hallitse, vaan muokkaa Turkia perusteellisesti – tavalla, joka haastaa Atatürkin perinnön ehkä syvemmin kuin kukaan hänestä ennen. Hänen näkemyksensä Turkin tulevaisuudesta ei ole vain hallintomalli, vaan myös syvälinen ideologinen haaste menneisyyttä kohtaan. Jännitteet Atatürkin ja Erdoğanin visioiden välillä ovat paljastaneet, että Turkin tulevaisuus on sidoksissa pitkälti siihen, meneekö se kohti sekulaaria lännen suuntaan katsovaa valtiota vai islamilaisempaa ja kansallismielisempää valtiota. Erdoğanin visio ei ole vain retorinen, vaan hänen tekonsa ja päätöksensä, niin kotimaassa kuin ulkomailla, muokkaavat jatkuvasti Turkin paikkaa maailmassa ja sen kansallista identiteettiä. •

Jutun lähteet löytyvät nettiversiosta osoitteesta
www.policylehti.com.

K U K A ?

RECEP TAYYIP ERDOĞAN

SYNTYI: 26.2.1954, Istanbul

KOULUTUS: Väitetysti Marmaran yliopisto (liiketalous), mutta tutkintotodistuksen aitous kyseenalaistettu

AMMATTI: Poliitikko; Istanbulin pormestari (1994–1998), pääministeri (2003–2014), presidentti (2014–)

TUNNETAAN ERITYISESTI:

- Vallan keskittämisestä ja presidenttivallan vahvistamisesta
- Sekularismin rajoittamisesta ja uskonnon aseman vahvistamisesta julkisessa elämässä
- Hagia Sofian muuttamisesta takaisin moskeijaksi (2020)
- Infrastruktuurihankkeista (sillat, lentokentät, uudet kaupungit)

MUUTA: On kuvattu ”kansan johtajaksi”, mutta myös autoritaariseksi hallitsijaksi; häneen kohdistuu laajaa kritiikkiä sananvapauden, oikeusvaltion ja opposition tukahduttamisen osalta.

K U K A ?

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

SYNTYI: 19.5.1881, Saloniki (nykyinen Thessaloniki, Kreikka)

KUOLI: 10.11.1938, Dolmabahçe palatsi, Istanbul

AMMATTI: Sotilas, poliitikko; Turkin tasavallan perustaja ja ensimmäinen presidentti (1923–1938)

TUNNETAAN ERITYISESTI:

- Osmanien valtakunnan jälkeisen Turkin rakentamisesta
- Laajasta länsimaistavasta uudistusohjelmasta (mm. koulutus, pukeutuminen, oikeuslaitos)
- Latinalaisen aakkoston käyttöönotosta
- Uskonnon ja valtion erottamisesta
- Naisten aseman parantamisesta (esim. äänioikeus)

MUUTA: Atatürk-nimi (”turkkilaisten isä”) annettiin hänelle kunnianosoituksena vuonna 1934, ja sen käyttö muilta kiellettiin lailla.

Mitä me voimme tehdä Yhdysvalloille?

TEKSTI: LAURI MENTULA

KUVA: WIKIMEDIA COMMONS

Vaikka nykyinen maailmantilanne uhmaa sanoja, tosiasioista on voitava puhua tosiasioina, kirjoittaa Lauri Mentula.

ENPÄ rehellisesti olisi uskonut näkeväni tällaista omalla elinaikanani.

Enkä viittaa nyt Euroopan laidalla neljättä vuotta jatkuvaan sotimiseen, maailman vaikutusvaltaisimman valtion demokraattisten instituutioiden ennennäkemättömään haurastumiseen tai uusimpaan kauppasotaan.

Sen sijaan puhun suomettumisesta.

SANA tuskin kaipaa esittelyä, mutta täsmällisyyden nimissä teen sen silti. Termi viittaa 1970-luvulla Suomessa huippunsa saavuttaneeseen poliittiseen kulttuuriin, jossa vähäpätöinen valtio tekee realismiin vedoten myönnytyspolitiikkaa suurvalalle sellaisella tavalla, joka mahdollistaa suurvallan puuttumisen pienemmän maan sisäisiin asioihin.

Tuo Suomen ikioma ulkopoliittinen doktriini on kerännyt vuoroin ihailua, vuoroin arvostelua. Se, mitä niin kutsuttuina ”vaaran vuosina” 1944–1948 voitiin monin tavoin pitää perusteltuna, muuttui **Kekkosen** venyvien presidenttikausien myötä kiusalliseksi kuriositeetiksi, joka paitsi heikensi liberaalin demo-

kratian toteutumista kotimaassa, myös rapautti muiden länsimaiden luottamusta Suomea kohtaan.

Suomettumisen käsite on ollut myös kylmän sodan päättymisen jälkeen kätevä, ehkä turhankin kätevä. Syytöksiä *uussuomettumisesta* tai *jälkisuomettumisesta* on viskeltä 2000-luvulla melkoisen heppoisin perustein suuntaan ja toiseen, kun Neuvostoliiton punatähtiseppelettä on soviteltu vuoroin Brysselille, vuoroin **Putinille** ja Setä Samulille.

Väitän kuitenkin, että Yhdysvaltain vallanvaihdon seurauksena olemme ajautuneet niin poikkeukselliseen tilanteeseen, että mikäli emme ole tarkkoja, saatamme pahimmassa tapauksessa parinkymmenen vuoden päästä juhlia Yhdysvaltain-ystävyyttämme koululaisten kirjoituskilpailuilla ja juhlaseminaareilla.

TAMMIKUUSSA Yhdysvaltain kongressitalon rotundassa todistettiin historiallista hetkeä: kahden virkasyytteen ja salamurhayrityksen kohteeksi joutunut entinen kiinteistömoguli asteli suosionosoitusten saattelemana tasavallan symbolein verhotun temppelein kaikkeinpyhimpään

julistamaan kansallishengen uudelleensyntymää.

”Yhdysvallat voi jälleen pitää itseään kansakuntana, joka – – laajentaa alueitaan – – ja kantaa lippumme uusiin ja kauniisiin horisontteihin”, pauhasi presidentti **Donald J. Trump**, ja kuulijat hädin tuskin räpäyttivät silmiään.

Vaan miten reagoi Suomen ulkopoliittinen johto?

”Kannattaa suhtautua realistisesti ja rauhallisesti”, totesi presidentti **Alexander Stubb** tammi-kuun lopulla.

Ei kuulosta kovin huonolta, eihän?

UUDEN hallinnon ensimmäisten kuukausien kuluessa läntiseltä pallonpuoliskolta kantautuvat uutiset ovat käyneet aina vain käsittämättömämmiksi.

Samalla Suomen korkeimman ulkopoliittisen johdon Yhdysvaltoja koskevat ulostulot ovat paradoksaalisesti sävyllään entistä myönteisempiä.

Esimerkiksi ulkoministeri **Elina Valtosen** mukaan Yhdysvalloilla ”ei ollut missään nimessä mikään paha tarkoitus”, kun se äänesti YK:n yleiskokouksessa Venäjän, Eritrean ja Pohjois-Ko-

rean rinnalla Ukrainan itsemääräämisoikeuden ja alueellisen koskemattomuuden vahvistanutta päätöslauselmaa vastaan.

Tähänastinen huippu saavutettiin maaliskuun lopulla: Signal-viestikohun jälkimainin-geissa Stubb ilmoitti Helsingin Sanomissa, kuinka ”nyt Suomessa ja Euroopassa ei pitäisi kysyä sitä, mitä Yhdysvallat voi tehdä meille, vaan mitä me voimme tehdä Yhdysvalloille”.

Eikä yliampuva ystävyys- ja yhteistyöretoriikka rajoitu pelkästään Merikasarmille ja presidentinkansliaan. Myös Puolustusvoimien komennolla on ollut täysi työ vakuutella kansalle, kuinka mikään ei ole muuttunut eikä huoleen ole pienintäkään syytä.

Julkisuuteen annettujen kommenttien perusteella vaikuttaisi melkein pältä, että Puolustusvoimissa tiedetään Yhdysvaltain ylintä johtoakin paremmin, mihin suuntaan lännen jättiläinen on oikein menossa.

Prikaatikenraali evp. **Juha Pyykönen** tiesi kertoa jo helmikuun loppupuolella, ettei Yhdysvallat yksiselitteisesti ole vetäytymässä Euroopasta ja että Trumpin ”puheet ja teot ovat irrallaan toisistaan”. Samaa toisteli kansanedustajakenraali **Jarmo Lindberg**.

Ja kun F-35-hävittäjien tapauksessa esiin nostettiin huoli koneiden toimintakyvystä Yhdysvaltain kannalta epäsuotuisassa tilanteessa, miten vastasi sotilaspäällystömme?

”Ilmavoimien komentajana, jatkuvan ja vuosikymmeniä kestäneen yhteistyön perusteella, luotan jatkossakin siihen, että Yhdysvallat ja Lockheed Martin

takaavat laajan ja kumppanuuden perustalle rakennetun F-35-lai- vueen suorituskyvyn kaikissa tilanteissa”, vakuutteli juhlallisesti kenraalimajuri **Timo Herranen**.

DIPLOMAATISIA kohteliaisuuksia tulee tietenkin pitää ensisijaisesti pelkkinä kohteliaisuuksina, mutta minäpä väitän, että tällä hetkellä Suomi pelaa ulkosuhteissaan mahdollisesti hyvin-kin vaarallista peliä.

Kaukana toki ollaan 1940-luvun jälkipuoliskon tilanteesta, mutta muotoillaanpa asia näin: Euroopan itäosien turvallisuusympäristössä eletään jälleen poikkeuksellisen pelottavaa aikaa. Useissa alueen demokraattisissa valtioissa poliittisen kirjon äärilaita leikittelee ajatuksella avoimen yhteiskunnan sulkemisesta. Samaan aikaan näyttämölle on ilmaantunut voimapolitiikan käytöllä uhitteleva – ja valtioiden sisäpoliittisesta kehityksestä hyvin-kin kiinnostunut – suurvalta, jonka kanssa Suomi on solminut puolustussopimuksen. Reaktiona tilanteeseen Suomen ulkopoliittinen johto pyrkii ajamaan ylikorostetun lämpimiä kahdenvälisiä suhteita kyseisen suurvallan kanssa.

Voidaanko s-sana siis kaivaa jo esiin pölyttäneiden arkistojen uumenista? Vaikka monet palaset ovatkin paikallaan, nykyajassa vanha asetelma on käännetty pääläelleen.

Itäinen imperiumi ei ensisijaisena turvallisuusuhkana ole sinänsä hävinnyt mihinkään. Suomen retorinen kumarrussuunta on kuitenkin kääntynyt 180 astetta.

Marxismi-leninismin paikan moraalisen selkärangattomuus-

temme isäntänä on ottanut konservatismiin, kansallispopulismiin ja autokraattisen narsismin epä-sikiö, jonka kutsuminen ”ismiksi” lienee loukkaus kaikkia itseään kunnioittavia ideologeja kohtaan.

Samanaikaisesti Kansallinen Kokoomus – tuo Kekkoslovakian ajan hallitusvallan pysyvä paaria – on nyt ulkopoliittisen värisuoransa ansiosta kipparin paikalla.

AMERIikka on paha, koska se on Amerikka -mallinen kehäpää- telmä haiskahtaa huonolla tavalla 70-lukulaiselta. Nyt ei ole kuitenkaan kyse tällaisesta. Nyky-Yhdysvallat on nähdäkseni oleellisel- lalla tavalla erilainen valtio kuin koskaan aikaisemmin.

Suomen ulko- ja turvallisuus- poliittisen johdon uuden julkisen liturgian perusteella vaikuttaisi pältä, ettei tätä vaihtoehtoa ole välttämättä osattu harkita tosis- saan.

Ensin selitellään, ettei suoma- laisilla ole syytä huolestua Yhdys- valtain uuden hallinnon jokaises- ta ulostulosta. Mutta kun Trump allekirjoittaa asetuksen, jonka säätämisestä MAGA-republikaa- nit ovat paasanneet vuositolulla,

nämä mielenpääntyyneiden perään-
kuuluttajat ryhtyvät kilpaa häm-
mästelemään, kuinka yllättävää ja
ennenkuulumatonta kaikki on.

Itse en ole suoranaisesti yllät-
tynyt yhdestäkään Trumpin toi-
sella presidenttikaudella toteute-
tusta reformista.

Jo pitkään ennen marraskuun
vaaleja selitin opiskelijatove-
reilleni, kuinka saatamme tam-
mikuussa todistaa liittovaltion
ylimmän johdon radikaalia – jopa
vallankumouksellista – uudel-
leensuuntautumista.

On perusteltua väittää, että
näin on käynytkin. Yhdysvallois-
sa presidentinvallan pääasialliset
pidäkkeet eivät enää toimi, kun-
ten niiden pitäisi: ensimmäisellä
kaudellaan Trump nimitti tuo-
mioistuimiin – ja niiden kärjessä
korkeimpaan oikeuteen – histo-
riallisten määrän konservatiivi-
tuomareita, liittovaltion virka-
mieskoneistoa on kovaa tahtia
irtisanottu ja toisaalta pyritty
miehittämään poliittisilla lojalis-
teilla samalla, kun republikaanie-
nemmistön hallitsema kongressi
hyväksyy ylipäällikön ukaasit tur-
hia vikisemättä.

Lännen uudet tuulet eivät
välttämättä ole tulleet jäädäk-
seen, mutta sellainen vaihtoehto
ei valitettavasti ole mahdollon.
Jos joku väittää tietävänsä, mitä
Washingtonissa neljän vuoden
kuluttua tapahtuu, hän epäile-
mättä valehtelee.

NYKYINEN maailmantilanne
uhmaa sanoja: keskusteluissani
huomaan jatkuvasti, etten oikein
voi kommentoida nykyisiä tapah-
tumia tekemättä itseäni idiootik-
si.

Tarvitseeko kenenkään muka-
kuulla, että oikeuden päätösten

noudattamatta jättäminen on oi-
keusvaltioperiaatteen vastaista tai
että hallitseminen siviiliväestöä
terrorisoimalla tulisi tuomita? Pi-
tääkö sitä sanoa edes ääneen, että
HIV-lääkityksen massajakelun ja
kansainvälisten rokotushjelmi-
en äkillinen lopettaminen tuottaa
suunnattomasti inhimillistä kär-
simystä? Entä ketä se hyödyttää,
jos julistan ihmishenkien riis-
tämisen pelkämästä aluevaltauksen
ilosta olevan moraalitonta?

Pelkään pahoin, että tällais-
ten itsestäänselvyyksien latelu
ainoastaan banalisoi nykyistä
asiointilaa.

JOS kirjallisuus olisi edelleen
olympialaji, nyky-Suomen kan-
sainvälisepoliittisten komment-
taattorien joukko olisi epäile-
mättä hallitseva mestari **J. K.
Paasikiven** aforismien lainaa-
misen sarjassa.

Yksi on erityisen lähellä
useimpien sydäntä: *“kaiken viisau-
den alku on tosiasian tunnustami-
nen”*.

Tässäpä vielä pari tosiasiaa.

Kenties isompien edessä ma-
telu on vaarallisissa olosuhteissa
viisasta. Se ei silti vähennä valeh-
telun vastenmielisyyttä. Lisäksi
muistuttaisin, että Herran vuon-
na 2025 Hotelli Tornin yläker-
roksia ei (ainakaan toistaiseksi)
asuta suurvallan valvontakomis-
sio.

Jotain on kaikesta huolimatta
ehkä opittu. Toisin kuin 70-lu-
vun radikaalin opiskelijaliikkeen
kiihkovuosina, tällä kertaa ulko-
poliittisen johtomme retoriset
silmänkääntötemput eivät tunnu
huijaavan oikein ketään.

SUOMETTUMINEN oli ennen
kaikkea reaalipoliittista tasapai-

nottelua ilmaisunvapauden ja
turvallisuuden välillä, vaikkakin
tässä “tasapainottelussa” vaaka-
kuppi oli useimmiten kovin kal-
lellaan jälkimmäiseen.

Tähän asti presidentti Stubb
on onnistunut yhdistelemään
yleispohjoismaista turvalli-
suusyhteistyösuuntausta Uu-
den-Amerikan imarteluun, mutta
kykeneekö herra tasavallan presi-
denti tosipaikan tullen irrottau-
tumaan kaksoisroolistaan?

Mitä tekee Suomi, jos Yhdys-
vallat todella menee ja miehittää
Grönlannin asutuskeskukset? Pu-
hutaanko silloinkin siitä, miten
“Grönlannilla on oikeus puolus-
taa itseään”, vai soittaako minis-
teri **Rydman** kenties Washing-
toniin kysyäksään, joko siellä nyt
oltaisiin valmiita tilaamaan niitä
jäänmurtajia?

MIKÄLI Suomen kohtalo pie-
nehkönä reunavaltiona on ai-
naisesti jäädä suurvaltojen po-
tentiaaliseksi potkupalloksi, olisi
ilman muuta hyvä, jos meillä olisi
pahassa paikassa liittolaissuhde
edes jonkun isomman kanssa.

Täydellisiä vaihtoehtoja ei tie-
tenkään ole. Esitänpä silti ajatuk-
sen: jos emme tällä kertaa valitsi-
sikaan sitä natsi-Saksaa? •

**Jutun lähteet löytyvät nettiver-
siosta osoitteesta
www.policylehti.com.**

Apua, kaikki romahtaa! – Etelä-Korean taloudesta, patriarkaatista ja kestävyysvajeesta

TEKSTI: ANNA COLUSSI

KUVAT: DAILY MINJOO / WIKIMEDIA COMMONS

Etelä-Koreaa pidetään talouskasvun ja teknologian mallimaana, mutta pinnan alla kytee. Matala syntyvyys ja kestävyysvaje horjuttavat yhteiskuntaa, jossa ahtaat sukupuoliroolit ovat yhä vahvoilla. Mitä käy, kun järjestelmä ei enää kannaa?

TIESITKÖ, että Etelä-Korean väestö tulee romahtamaan seuraavien vuosikymmenien aikana? Todennäköisesti kyllä, sillä alarmistisia otsikoita edessä siintävästä populaatiokatastrofista ja maan hallinnon epätoivoisista yrityksistä nostaa syntyvyyttä on vaikea vältellä. Korea ei kuitenkaan ole yksin ongelmansa kanssa, sillä syntyvyys on laskenut nopeasti lähestulkoon kaikkialla maailmassa – myös Suomessa. Vielä vuonna 2013 Suomen syntyvyysaste oli korkeammalla kuin EU:ssa keskimäärin, mutta sen jälkeen syntyvyys on romahtanut yhdeksi maailman alhaisimmista. Aiheesta on puhuttu pitkään, mutta viime vuosina keskustelu on kiihtynyt.

Kestävyysvaje lienee jokaiselle suomalaista poliittista keskustelua seuraavalle tuttu sana. Ihmiset elävät yhä pidempään ja

hankkivat yhä vähemmän lapsia – pienissä kunnissa iloitaan, kun vuoden aikana syntyy edes yksi lapsi, sillä silloin paikallinen kyläkoulu saattaa saada vielä yhden vuoden armonaikaa. Viimeinen sammuttaa valot ja niin edelleen. Väitän kuitenkin ihan vakavasti, että kestävyysvaje on Suomen, Etelä-Korean sekä varsin monen muun valtion merkittävin haaste tulevaisuudessa. Nykyinen talousjärjestelmämme perustuu ikuiseen kasvuun: tuottavuuden, kulutuksen, kaupan – ja väestön. Viimeisimmän vaisua kasvua olemme paikanneet ensimmäisillä, mutta väestön supistuessa rajusti ei se välttämättä ole enää mahdollista.

Etelä-Korean nousu köyhästä maatalousyhteiskunnasta yhdeksi modernin teollisuuden ja palveluteollisuuden kärkimaista on huikea saavutus. Taloudellista ihmettä voi pitää etenkin au-

toritaarisen **Park Chung-heen** aikaansaannoksena. Parkin itsevaltainen presidenttikausi kesti liki kaksi vuosikymmentä, joiden aikana Korea kaupungistui, talous nousi kohisten ja teollisuus kukoisti. Taloutta johdettiin hallinnosta käsin, ja suuryrityksille, chaebileille, annettiin kullekin omat teollisuusalat, joihin ne keskittyivät. Strategia tuotti tulosta, ja nykyään Etelä-Korea tunnetaan vihreän teollisuuden, teknologian ja viihdemaailman suunnannäyttäjänä.

Talouden murrokseen liittyi olennaisesti naisten työllisyyden muutos. Maaseutujen tytöt ja nuoret naiset muuttivat kaupunkiin tehdastyöntekijöiksi. Naistyöntekijät olivat haluttuja, sillä heille voitiin maksaa huomattavasti heikompaa palkkaa kuin miehille. Naiset keskittyivät tietyille teollisuudenaloille – vaate-, tekstiili- ja elektroniik-

윤석열 대통령
사퇴 촉구·탄핵 추진 비상

kateollisuuteen. Alhaisemman palkan vuoksi juuri naisvaltaiset alat olivat kilpailukykyisimpiä ja tuottivat suhteellisesti myös eniten tuottoa kotimaan taloutta varten. Tämä dynamiikka ei kuitenkaan ole mitenkään erityisen korealainen, vaan se toistunut monissa kehittyvissä talouksissa. Etelä-Korean tapauksessa on kuitenkin katkera esimerkki siitä, miten naisten panos oli oleellinen maan taloudelliselle ihmeelle, mutta saavutetut hyödyt ja edut eivät parantaneet naisten taloudellista asemaa samassa suhteessa.

Etelä-Korea on yhä syvästi patriarkaalinen yhteiskunta,

jossa naisten asema työelämässä on merkittävästi heikompi kuin miesten. OECD-maista Etelä-Korea on jo pitkään pitänyt kärkipaikkaa sukupuolten välisessä palkkakuilussa. Tilannetta ei enää nuorien ja nuorempien keski-ikäisten osalta selitä erot koulutustasossa, sillä naisten osuus korkeakouluopiskelijoista on suurempi kuin miesten. Eroa selittävät käytännössä kolme tekijää: samasta työstä maksetaan naisille vähemmän, naiset tekevät enemmän matalapalkka- ja osa-aikatyötä ja naiset joutuvat jättämään työelämän perustaes- saan perheen. Varsinkin viimeisimmässä selityksessä näkyy

vanhoillinen käsitys sukupuolirooleista. Vastuu hoivatyöstä kaatuu naisille, ja perheellistyessä sen yhteensovittaminen palkkatyön kanssa osoittautuu mahdottomaksi.

Patriarkaatin ja kapitalismin liitto rakoilee, kun naisten huono asema saa talouden yskimään. Taloudellinen ihme on saavutettu naisten alipalkkauksella ja palkattomalla hoivatyöllä, mutta nyt moni taloustieteilijä pitää naisten heikkoa asemaa työmarkkinoilla yhtenä suurimmista esteistä Etelä-Korean talouskasvulle. Samalla ongelmaan kietoutuu myös matala syntyvyys. Naiset joutuvat käytännössä valitsemaan joko

Huhtikuun alussa erotettua entistä presidenttiä Yoon Suk Yeolia vastustettiin laajoissa mielenosoituksissa, joissa merkittävä osa protestoijista oli nuoria naisia. Eteläkorealaiset naiset ovat aktivoituneet poliittisesti maassa, jossa yhä alle 20 prosenttia kansanedustajista on naisia.

Daily Minjoo / Wikimedia Commons, CC BY 3.0

koulutustaan vastaavan työuran tai perheellistymisen, mikä johtaa sekä heikkoon työllisyyteen että alhaiseen syntyvyyteen. Tätä tukee havainto, että naisten työllisyysaste on jatkuvasti noussut syntyvyyden laskiessa.

Raa'asta työkuultuurista tunnetussa ja syvän patriarkalisessa valtiossa valinta työn ja perheen välillä kuulostaa kirjoittajasta ojan ja allikon välillä valitsemiselta. Lopulta kuitenkin kyse on vapaudesta, jota taloudellinen itsenäisyys ja riippumattomuus miehestä merkitsee. Asenneilmapiiri nuorempien naisten keskuudessa on muuttunut, ja epäinhimillinen ja vaativa työ-

elämä voittaa monen mielestä alistumisen miehen taloudellisen ja kulttuurillisen vallan alle. Kohtalonkysymys siis lienee, pystyykö patriarkaalinen Korea muuttumaan vai romahtaa-ko talous ensin kestävyysvajeen paineesta. Vaikka Etelä-Korean tilanne ei ole kaikilta osin verrattavissa Suomeen tai moniin muihin alhaisen syntyvyyden ja talouskasvun kanssa kamppaileviin maihin, on siitä silti aiheellista keskustella. Se mikä Koreassa odottaa vuosikymmenen päässä, voi odottaa montaa muuta maata hieman kauempana. Alarmistisille otsikoille saattaakin olla perustetta, mikäli jatkuvaan kasvuun

perustuvasta talousjärjestelmästä ei päästä pois ilman nykyisen järjestelmän romahtamista omaan mahdottomuuteensa. •

Viitattut tilastotiedot perustuvat Maailmanpankin lukuihin.

Juttu pohjautuu vahvasti seuraaviin artikkeleihin:

Stephanie Seguino (1997) Gender wage inequality and export-led growth in South Korea, The Journal of Development Studies

Hyunok Lee (2025) The Paradox of Economic Growth and Gender Equality in South Korea, Critical Asian Studies

Itsenäisyyden puolesta kamppailevat

TEKSTI: SILJA VEIJONEN

KUVA: MASHA GLADKOVA / WIKIMEDIA COMMONS / CC BY 2.0

ON aiheita, jotka nousevat ja katoavat uutismedioiden tutkasta nopeasti – ja toisaalta aiheita, jotka kiinnostavat vuosi toisensa jälkeen. Katalonian itsenäisyysliike ei sovi näistä kumpaankaan. Sen voisi väittää olevan yksi 2010-luvun seuratuimmista ulkomaanpolitiikan aiheista, joka yhtäkkiä vain katosi – tai siltä ainakin vaikuttaa. On aika selvittää, mitä Katalonian itsenäisyysaktivismille kuuluu yli 7 vuotta vuotta surullisenkuuluisan kansanäänestyksen jälkeen. Tuolloin katalonialaisten tahto itsenäistyä voitti äänestyksessä peräti 92% ääniväryöllä, mutta Espanja tuomitsi äänestyk-

sen maan perustuslain vastaiseksi ja siten mitättömäksi.

Lukuisien katalaanipuolueiden lisäksi Katalonian itsenäisyyden ajamiseen ovat aktiivisesti osallistuneet lukuisat kansalaisjärjestöt. Näistä varsinkin Òmnium Cultural ja Assemblea Nacional Catalonia ovat vastanneet 2010-luvun aikana lukuisista mielenosoituksista, joista näiden järjestöjen kärkiaktivistit, kenties kuuluisimpina niiden puheenjohtajat **Jordi Sànchez** ja **Jordi Cuixart**, ovat istuneet jopa tuomioita kansankiihottamisesta ja kapinallisuudesta syytettyinä. Kansalaisjärjestöjen painoarvoa itsenäisyysliikkeille ei siis pidä

aliarvioida.

Yksi syytteiltä säästyneistä Assemblea Nacional Catalanen toimijoista on sen hallituksen jäsen **Antoni Strubell i Trueta**. Hän on ollut Assemblean toiminnassa mukana sen perustamisesta saakka ja istunut sitä ennen Katalonian parlamentissa itsenäisyyspuolueen jäsenenä – pitkän linjan aktivisti siis. Aktivismin lisäksi hän on journalisti, kääntäjä ja kirjailija, joka on julkaissut myös kirjoja katalaaninäkökulmasta ja Katalonian tilanteesta. Hän saapuukin haastatteluun etuajassa selvästi valmistautuneena avaamaan järjestönsä toimintaa ja Katalonian poliittista tilannetta.

Strubellin polveilevan kertomuksen perusteella Assemblea Nacional Catalana ei suinkaan ole nukahtanut järjestö. Strubell itse työskentelee kansainvälisiä asioita ja mobilisaatiota edistävissä komissioissa. Assemblea edustaa katalaaneja edelleen useissa kansainvälisissä kokouksissa, ja on ollut mukana kansainvälisissä liikkeissä, kuten Wikileaksin perustajan **Julian Assangen** vapauttamista ajaneessa kampanjassa. Mobilisaatiokomissio puolestaan järjestää edelleen säännöllisiä mielenosoituksia Kataloniassa. Esimerkkinä tästä hän nostaa lauantaina 5. huhtikuuta järjestetyn mielenosoituksen Barcelonan vilkkaimmalla rautatieasemalla Barcelona-Santsissa. Järjestön puheenjohtaja **Lluís Llach** on ilmoittanut mielenosoituksen olevan vastaus ”Espanjan harjoittamalle verovarkaudelle ja [rautatieverkoston] investointien ja ylläpidon puutteelle”.

Itsenäisyysliikkeen aktiivisuus ei tule kuitenkaan itsestäänselvyytenä. ”On hyvin vaikeaa pitää kansanliikkeitä aktiivisena monia vuosia. Joidenkin asian tuntijoiden mukaan Katalaanien itsemäärämisoikeusliike on ollut erittäin pitkäkestoinen. – – Se on tietysti vienyt veronsa, mutta olemme jälleen keräämässä vauhtia”, Strubell toteaa. Itsenäisyyttä ajavat puolueet ovat viime vuosina menettäneet kannatustaan sekä Katalonian aluehallinnossa että Espanjan parlamentissa.

Syyksi tälle Strubell epäilee itsenäisyyspuolueiden eriytymistä toisistaan, mutta toisaalta myös espanjankielisen median vaikutuksen lisääntymistä Kataloniassa. ”Olen äänestämättä jättäytyvien itsenäisyyden kan-

nattajien ympäröimä – ja osa itsenäisyysliikkeestä on siirtynyt äänestämään sosialisteja [Espanjan sosialistinen työväenpuolue PSOE]”, Strubell kritisoi. Hänen näkemyksensä poikkeaa kiinnostavasti Assemblean toissavuotisesta kampanjasta, joka yllytti katalaaneja boikotoimaan Espanjan parlamenttivaaleja.

Poliittisen toiminnan lisäksi monet katalaanijärjestöt tekevät edelleen työtä myös Katalonian kulttuurin ja katalaanin kielen säilyttämiseksi valtavirtakulttuurissa, sillä vähemmistökulttuurin ylläpitäminen ei tapahdu itsestään. Yhdeksi haasteeksi Strubell nostaa Kataloniaan tulevien maahanmuuttajien integroinnin osaksi espanjalaista eikä katalonialaista yhteiskuntaa. Ei jää epäselväksi, mitä mieltä hän on Espanjan valtion puuttumisesta Katalonian asioihin:

”Meillä ei ole valtaa suunnitella uusien ihmisten liittämistä osaksi maatamme [Kataloniaa]: kaikki se on Espanjan käsissä ja Espanja käyttää sitä räikeästi hyväkseen luomalla väestösaarekkeitä, jotka ovat täysin irrallaan Katalonian kulttuurisesta, kielellisestä ja poliittisesta todellisuudesta.”

Strubell kuvaa kuitenkin Espanjan pyrkimyksiä rajoittaa Katalonian itsenäisyysliikettä viime vuosina verrattain varovaisiksi. Monet niistä koskevat medianäkyvyyteen ja representaatioon liittyviä kysymyksiä. Strubell itse ei kuitenkaan juuri välttele kärkeäkään lausuntoja. Esimerkiksi Katalonian mediayhtiöitä hän syyttää itsenäisyysaktivistien äänten hiljentämisestä ja espanjalaisten sisältöjen suosimisesta ohjelmistossaan. Vaikka teoreet-

tisesti Espanjan nykyinen hallinto ei suhtaudu itsenäisyysaktivisteihin yhtä aggressiivisesti edellisiin hallituksiin verrattuna, käy ilmi, että aktivistit ovat edelleen varsin tietoisia heihin kohdistuvista vanhoista ja uusista turvallisuusuhista, kuten laittomien vakoiluteknologioiden käytöstä heitä vastaan. Yhdeksi esimerkiksi tästä Strubell nostaa CatalanGaten – kohun, joka paljasti Espanjan hallinnon käyttäneen israelilaisomisteista Pegasus-vakoiluohjelmaa lukuisien katalaaniaktivistien ja -poliitikkojen laitteiden urkkimiseen. ”Voit milloin vain löytää nimesi lehdistä, jotka hyökkäävät sinua vastaan siitä tai tästä – – ja voit päätyä sinne [vankilaan]”, Strubell kuvaa asemaansa näkyvänä aktivistina.

Kataloniassa moni asia on siis muuttunut vuoden 2017 kansanäänestyksen jälkeen. Askarruttavaksi kysymykseksi jää: mitä tapahtuisi, jos kansanäänestys järjestettäisiin uudestaan? Strubell pitää kysymystä mahdottomana. ”Espanja ei ikinä sallisi sitä”, hän toteaa ja kieltäytyy spekuloida aiheesta sen enempää. Uusi kansanäänestys ei ilmeisesti ole ajankohtainen vuonna 2025.

Itsenäisyysliikkeessä vaikuttaa kuitenkin olevan vielä uskoa tulevaan. Strubell kertoo Assemblea Nacional Catalanan tavoittelevan edelleen oikeutusta vuoden 2017 kansanäänestyksen tulokselle, mutta ennen kaikkea ääntä katalaaneille itselleen Katalonian asioista. Aktivistit jatkavat siis itsenäisyyden ajamista sinnikkäästi. ”Tämä on elämäntyöni”, Strubell summaa – samoin ajattelee varmasti moni muukin katalaaniaktivisti. •

SODAN VIHAAJA

TEKSTI: JOEL TIESSALO

KUVAT: JOEL TIESSALO, WIKIMEDIA COMMONS

Noora Kotilainen tutkii työkseen sotilaallista valtaa ja ajattelee sodasta eri tavalla kuin suuri osa suomalaisista. Tässä haastattelussa hän kertoo, miten militarismi näkyy yhteiskunnassamme ja miksi sotapuhe uhkaa demokratiaa.

BOHEEMISTI sisustetun työhuoneen ikkunat antavat varjoisalle sisäpihalle.

Neljän tutkijan jakama tila sijaitsee kauniissa jugend-talossa. Poliittisen historian yliopistotutkija **Noora Kotilaisen** työpisteellä on jopa sohva, jos töihin täytyy jäädä yöksi. Vaikka se on kyllä huono tapa.

Kirjahyllyn vierestä löytyy kodikas työpöytä. Tietokoneen näytöllä on auki teksti, johon on tehty merkintöjä keltaisella korostusvärillä. Kuulemma **Althusseria**.

”Käynnissä on paluu juurilleni”, Kotilainen toteaa.

Tällä hetkellä Kotilainen työskentelee Koneen säätiön rahoittamassa *Sotilaallisen vallan kieli suomalaisessa demokratiassa* -hankkeessa. Mukana ovat tutkijat **Susanna Hast** ja **Johanna Vuorelma**. Nelivuotiseen hankkeeseen kuuluu useita tutkimustuotoksia. Niistä tunnetuin, Kotilaisen ja Hastin toimittama

Sodan pauloissa -kirja, ilmestyi viime vuonna.

Kirja on ensimmäisiä suomenkielisiä teoksia kriittisen militarismitutkimuksen tutkimuskentällä. Tieteenhaara on osa kriittistä turvallisuustutkimusta, joka on lähtenyt eriytymään kansainvälisen politiikan tutkimuksen parista 1990-luvulta alkaen. Se ammentaa kriittisestä teoriasta, ja siinä tutkitaan sotilaallisia organisaatioita ja käytäntöjä.

Althusseria Kotilainen lukee tarkentaakseen militarismin määritelmäänsä. Viime aikoina hän on kallistunut määrittelemään militarismin althusserlaittain ideologiana, joka kieltää oman ideologisen luonteensa.

Kotilaisen mielestä suomalainen yhteiskunta on täynnä sotilaallisia arvoja ja käytäntöjä, jotka leviävät vaivihkaa. Kehitys näkyy sosiaalisissa suhteissa ja puhetoissa, jotka pönkittävät sotilaallista valtaa. Yhteiskunta militarisoituu.

Tehokkaimmillaan ideologia on silloin, kun sen vaikutuksia ei tunnisteta.

”Ei kukaan sano, että ’olen militaristi’”, Kotilainen kuvaa.

Silti moni uskoo sotilaalliseen valtaan. Pitää aseistautumista ensisijaisena ratkaisuna turvallisuushuoliin. Si vis pacem, para bellum, sanotaan. Jos haluat rauhaa, varaudu sotaan. Tällainen ajattelutapa ei Kotilaisen mukaan perustu historialliselle evidenssille vaan militaristisille uskomuksille.

SY suomalaisen yhteiskunnan viimeaikaiselle militarisoitumiselle on selvä. Se johtuu Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan.

Reaktio on Kotilaisen mielestä ymmärrettävä, eikä hän syytä siitä ketään. Ihmisiä ymmärrettävästi pelottaa sota Euroopassa.

Sodan pelko on kuitenkin militarismin käyttövoimaa. Kotilaisen mielestä pitäisi pystyä ajattelemaan toisin. Oppia ky-

seenalaistamaan vanhoja totuusia, näkemään metsä puiltä.

”Me toimitaan sellaisilla oletamuksilla, että meillä ei ole muita vaihtoehtoja kuin aseistautua”, Kotilainen sanoo.

Politiikka ilman vaihtoehtoja ei kuitenkaan ole politiikkaa. Se, että leikataan sosiaaliturvasta mutta aseisiin riittää rahaa, on militarismia käytännössä.

Samalla unohtuu Kotilaisen mukaan esimerkiksi ilmastonmuutoksen tuoma uhka. Ja ne kaikki muut turvallisuudet, jotka tekevät Suomesta hyvän paikan elää.

Hampaisiin asti aseistautuminen vastauksena Venäjän Ukrainaan kohdistamaan aggressioon ei Kotilaisen mielestä ole luonnollinen seuraus, vaan ideologinen valinta.

”Ja Putinin militarismi on aivan samantyyppistä kuin län-

simaiden militarismi. Se perustuu niihin ihan samoihin käytäntöihin, arvoihin ja uskomuksiin.”

Vaikka Suomen ja Euroopan varustautuminen kuinka koettaisiin puolustuksellisenä ja reaktiivisena, voidaan se Kotilaisen mielestä nähdä rajan takana myös proaktiivisena. Venäjälläkin on luettu waltzit ja morgenthaut.

KOTILAINEN toivoo, että vaikeammatkin ajatukset turvallisuudesta saisivat Suomessa enemmän näkyvyyttä. Demokratisessa yhteiskunnassa pitäisi pystyä kuvittelemaan parempaa tulevaisuutta, ilman syytöksiä veneenkeikuttamisesta tai putinismista.

Suomen Nato-jäsenyyttä tai Yhdysvaltojen kanssa solmittua DCA-sopimusta Kotilainen

ei näe turvallisuuden takaajina. Kotilaisen mielestä sotilaallisesta liittoutumista olisi pitänyt käydä laajempaa keskustelua. Puolustusjärjestelyissä nojaututtiin Yhdysvaltoihin, ja nyt ollaan **Donald Trumpin** armoilla.

”Meikäläinen ja joku muu yritti piipittää, että hei, tämä ei välttämättä ole hyvä ratkaisu. Nyt me nähdäänkin, että me laitettiin kaikki munat samaan koriin, ja se kori on kaatunut.”

Yksipuolinen julkinen keskustelu johtuu Kotilaisen mielestä esimerkiksi siitä, että puolustusaiheiden kestokommentaattoreiksi on noussut paljon sotilaita ja entisiä sotilaita. Näiden ymmärrystä turvallisuudesta Kotilainen kuvailee termillä *teknostrateginen*. Puhutaan asejärjestelmistä, joukoista ja varustautumisesta.

Plate 2 from “The Disasters of War” (Los Desastres de la Guerra): ‘Rightly or wrongly’ (Con razon ó sin ella), 1863. Francisco de Goya. CC0 1.0 / Wikimedia Commons

Plate 26 from "The Disasters of War" (Los Desastres de la Guerra): 'One can't look' (No se puede mirar), 1863. Francisco de Goya.
CC0 1.0 / Wikimedia Commons

Ääneen on päässyt myös kansainvälisen politiikan realismin koulukuntaa edustavia tutkijoita. Heidän mielipiteensä perustuvat Kotilaisen mukaan 1950-luvulla kehitettyihin teorioihin ja yksipuoliseen näkemykseen sodasta. Tämä jättää helposti uudemman tutkimuksen varjoonsa.

"Sotaa on tutkinut tässä maassa myös monet muut kuin peruspertit", Kotilainen toteaa.

Rauhan- ja konfliktitutkimuksen tai kriittisen turvallisuustutkimuksen asiantuntijoita ei mediassa juuri näy. Ilmeisesti koetaan, että sotilailla ja realisteilla on paras tieto siitä, mitä sota tarkoittaa. Tämä ei Kotilaisen mielestä ole totta.

TYÖHISTORIANSA perusteella Kotilaisen voisi olettaa tekevän jotain aivan muuta kuin lukevan Althusseria ja pohtivan militaris-

"Sotaa on tutkinut tässä maassa myös monet muut kuin peruspertit."

tista kielenkäyttöä. CV:stä löytyy useiden yliopistojen lisäksi pestit Ulkopoliittisessa instituutissa ja Maanpuolustuskorkeakoulussa. Miten näissä "kovan linjan" laitoksissa työskennellyt ihminen päätyy tutkimaan militarismia kriittisellä otteella?

"Ehkäpä juuri siksi", Kotilainen vastaa.

Osaltaan kyse oli myös sattumasta. Yksi asia johti toiseen.

Aika Ulkopoliittisessa instituutissa oli kuitenkin ratkaisevaa. Siellä Kotilainen siirtyi poliittisen historian kentältä kansainvälisen politiikan tutkimuksen suuntaan. Kv-politiikan puolella hän kiinnostui kriittisestä tutkimuksesta, onhan hän feministi *to the core*.

Kotilainen kertoo olevansa myös punkkari ja "muutenkin hankala ihminen". Tietysti hän rupesi kyseenalaistamaan konventionaalisia totuuksia. Tonkimaan sieltä, minne muut eivät halunneet katsoa.

Moni on Kotilaisen kanssa eri mieltä asioista. Se on tieteen tekemisessä täysin hyväksyttyä. Argumentteja voidaan ja niitä tuleekin haastaa. Erimielisyyden Kotilainen kokee hedelmällisenä.

Erimielisten kanssa voi tulla toimeen. Kotilainen on yhdessä Hastin kanssa esimerkiksi luennoinut kadeteille Maanpuolustuskorkeakoululla. Sellaisia keskusteluja hän haluaisi käydä enemmänkin.

Puolustusvoimilta on jopa hellinnyt tutkimuslupa kentälle. Viime kesänä Kotilainen ja Hast olivat Syndalenissa sotaharjoituksessa havainnoimassa sotilaallista äänenkäyttöä. Tekeillä on kaksi artikkelia aiheesta. Toisessa pohditaan, miten ulkopuolinen näkökulma sotilaalliseen äänenkäyttöön voisi mahdollisesti hyödyttää myös sotilasorganisaatioita. Siinä ollaan kriittisen militarismitutkimuksen ytimessä.

KOTILAINEN on poikkeus siihen sääntöön, ettei valtavirrasta

poikkeavia ääniä kuulu mediasa. Hän on ollut verrattain paljon julkisuudessa. Kirjoittanut itse, osallistunut keskusteluihin ja antanut haastatteluja. Medialle hän kommentoi asioita silloin, kun ne osuvat hänen tutkimusaiheisiinsa.

”Jos väittää olevansa objektiivinen, tulee piilottaneeksi oman poliittisuutensa.”

Vastikään Kotilainen aloitti kolumnistina Kansan Uutisissa. Minkään puolueeseen hän ei kuulu, mutta myöntää kyllä olevansa avoimesti vasemmistolainen. Sen myötä hänellä on tiettyjä normatiivisia arvoja, joista aikoo pitää kiinni. Esimerkiksi ihmisoikeudet.

”Vaatimus siitä, että tutkija

olisi joku saatanan tabula rasa, että yhteiskuntatieteilijän pitäisi olla jotenkin objektiivinen, se on mahdotonta.”

Jos väittää olevansa objektiivinen, tulee piilottaneeksi oman poliittisuutensa. Poliitiikan tutkijan tehtävänä on Kotilaisen mukaan parrhesia, totuuden puhuminen vallalle. Jos ei myönnä omaa poliittisuuttaan, ei voi puhua totuutta vallalle. Silloin myötäilee sitä.

Kriittisestä otteestaan huolimatta Kotilainen ei halua kuitenkaan kutsua itseään aktivistiksi.

”En uskalla enkä kehtaisi ottaa sellaista viittaa harteilleni, koska mun mielestä mä teen liian vähän ollakseni aktivisti.”

Kotilaisen mielestä kriittistä militarismitutkimusta voi kuitenkin jossain määrin pitää aktivistisena tutkimuksena. Hän ajattelee tutkimuksen ja opetuksen lisäksi myös yhteiskunnallisen vaikuttamisen olevan osa tutkijan työtä. Varsinkin valtavirrasta poikkeavien näkemysten esille nostaminen jää usein tutkijoiden vastuulle.

Maailman tilannetta silmällä pitäen on aika varmaa, että Kotilaisella tätä työtä riittää. •

KUKA?

Noora Kotilainen on 45-vuotias yliopistotutkija. Hän on kotoisin Jyväskylästä, mutta helsinkiläistynyt jo vuosia sitten. Koulutukseltaan Kotilainen on valtiotieteiden tohtori. Hän on myös valtsikan alumni vuosimallia 2008, pääaineenaan poliittinen historia.

Plate 5 from “The Disasters of War” (Los Desastres de la Guerra): ‘And they are like wild beasts’ (Y son fieras) 1863. Francisco de Goya. CC0 1.0 / Wikimedia Commons

Aktivt deltagande i samhället leder till en framtid med mer hopp

TEKSTI JA KUVA: HELMI KUJANPÄÄ

Aktivismi tuo toivoa, kirjoittaa Helmi Kujanpää vieraskynässään.

Då jag öppnar ett nyhetsmedium, är flödet fullt med negativa nyheter. Krig, växande fascism, tilltro till demokrati minskar och mycket mer. Efter att ha läst ett tag, känner jag mig kraftlös och att det inte finns något hopp om framtiden. Jag har flera gånger velat ge upp och sluta med all aktivism, för att det kändes som ingenting ändå kommer att förändras.

Situationen är oroväckande både i hemlandet och i världen. I Finland ökar arbetslösheten, fattigdomen och hemlösheten. På andra sidan Atlanten brister rättsstatens principer en för en. Men nu vill jag inte klaga mer, för att det faktiskt finns mycket mer hopp än man skulle tro. Låt mig dela med mig två goda nyheter, som jag stött på.

Först och främst, har Helsingfors utsläpp och föroreningar minskat dramatiskt. Den första april stängdes Helsingfors stenkolskraftverk för evigt. Detta betyder en minskning av koldioxidutsläpp på 30% i Helsingfors och 2% i hela Finland. I maj kommer även ett till stenkolskraftverk i Vanda att stänga, vilket naturligtvis också minskar utsläppen märkvärdigt. Vi tar goda steg framåt mot ett klimatneutralt och fossilfritt Finland.

Andra goda klimatnyheter: ifall den nuvarande trenden fortsätter, kommer planetens genomsnittliga temperatur inte stiga med 4 grader år 2100 jämfört med förindustriell tid, utan kring 2,5 grader. Det är fortfarande en för stor stigning, men vi har gjort otroligt mycket framgång sedan Parisavtalet 2015. Med ännu effektivare medel kan vi lyckas med en till och med mindre stigning.

Mitt budskap är inte att allting är bra som det är i världen och att man ska nöja sig med det vi har. Tvärtom vill jag påminna om att kamperna t.ex. mot misogyni, rasism, fascism etc. måste fortsätta, eftersom de bara då når resultat. Orsaken till att jag lyfter upp dessa goda nyheter är för att de bevisar att aktivism fungerar. Dessa goda nyheter skulle aldrig ha funnits, ifall ingen skulle ha ställt krav på beslutsfattarna. Nu behövs det samma för att skydda demokratin. De rättigheter vi har idag har aldrig kommit av sig själv, utan är resultat av kamper som våra förfäder gått. Därför vill jag att ni inte slutar demonstrera, protestera och hålla ljud för de ni står för - eftersom det har en större effekt än man kanske tänker sig. •

*Helmi Kujanpää
Studerande på Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet*

Kun onnellisuus yksityistetään

TEKSTI: NANNA REIN
KUVA: UNSPLASH

Kun Suomi 20. maaliskuuta valittiin jo kahdeksatta kertaa peräkkäin maailman onnellisimmaksi maaksi, herätti uutinen täällä kotimaassa tuttuun tapaan lähinnä huvittunutta epäuskoa. Siinä missä kansainväliset mediat selittivät tulosta saunalla, luonnolla ja hyvinvointivaltiolla, suomalaiset itse ihmettelivät, kuinka kukaan voisi olla onnellinen täällä, missä harmaus on ikuista, toimeentulo epävarmaa ja palveluiden saanti heikkoa.

MUTTA mitä onnellisuudella itse asiassa tarkoitetaan? Tieteen termipankki määrittelee sen “yksilölle positiiviseksi ja tavoiteltavaksi elämäntilaksi, jonka toivotaan olevan pitkäkestoinen”. YK:n onnellisuusraportissa onnellisuutta mitataan kuitenkin erilaisten tilastollisten muuttujien, kuten bruttokansantuotteen, elinajanodotteen ja korruption vähäisyyden perusteella. Helsingin yliopiston tutkija **Jennifer De Paola** huomauttaa, että tutkimuksessa olisi täsmällisempää puhua kansalaisten tyytyväisyydestä kuin varsinaisesta onnellisuudesta.

Mutta sulkevatko tyytyväisyys ja onnellisuus toisensa pois?

Eikö elämään tyytyväinen ihminen yleensä myös ole onnellinen? Toisaalta onnellisuus on myös kulttuurisidonnainen ja yksilöllinen ilmiö: se merkitsee eri asioita eri yhteiskunnissa, ja sen lähteet vaihtelevat ihmisestä toiseen. Onnellisuutta on myös vaikea mitata juuri siksi, että se vaihtelee ajassa ja tilanteessa. Ihminen voi olla yleisesti tyytyväinen elämänsä, mutta silti kokea surua, epävarmuutta tai yksinäisyyttä – siis myös epäonnellisuutta – jollain elämänsä osa-alueella.

ULKOMAILLA suomalaisten onnellisuutta pidetään lähes itsestäänselvytyksenä. Onhan meillä hyvinvointivaltio, ilmainen koulutus, julkinen terveydenhuolto,

(ainakin teoriassa) tasa-arvoiset mahdollisuudet sekä puhdas vesi, hyvä ruoka ja upea luonto vaihtuvine vuodenaikoinen. Miten siis on mahdollista, että moni suomalainen ei koe itseään onnelliseksi?

Tätä paradoksia selittää se, että onnellisuutta tarkastellaan kahdesta eri näkökulmasta. Yhtäältä moni suomalainen varmasti tuntee kiittolisuutta siitä, että on syntynyt juuri Suomeen. Harva kiistää, etteikö kauniina kesäiltana rantamökin laiturilla voisi hetkellisesti kokea aitoa onnellisuutta suomalaisuudestaan. Toisaalta juuri nämä kiittolisuuden aiheet ovat meille usein niin arkipäiväisiä, että ne unohtuvat helposti tai tuntuvat itsestäänselvyyksiltä – ne eivät siis tuo jatku-

vaa onnellisuuden kokemusta.

OLEMME kasvaneet hyvinvointivaltiossa, jossa ilmainen koulutus, sukupuolten välinen tasa-arvo ja demokratia ovat olleet meille itsestäänselvyksiä. Ne ovat tärkeitä ja arvokkaita asioita, ja monelle ne tuottavat myös kiihtoisuutta ja jopa onnellisuuden tunteita. Mutta pitääkö meidän silti kokea jatkuvaa onnellisuutta asioista, jotka ovat meille arjen perusoletuksia?

Saammeko koskaan tuntea tyytymättömyyttä tai negatiivisia tunteita ilman, että niitä vähätellään sillä, että "olemmehan kuitenkin syntyneet Suomeen"?

Ulkopuolisten on helppo luetella, miksi suomalaiset ovat muka onnellisia. Suomalaisille itselleen nämä kliseet kuitenkin harvoin riittävät. Kun elää keskellä suomalaista byrokratiaa, onnellisuutta ei voi mitata pelkillä kansallisilla symboleilla. Eri sukupolvilla on myös erilaiset käsitykset siitä, mitä onnellisuus tarkoittaa: siinä missä aiemmin painottui perhe, yhteisö ja turvallisuus, nykyään yhä useampi hakee onnea työstä, itsensä toteuttamisesta tai kulutuksesta.

YHTEISKUNNAN arvojen muuttuessa on muuttunut myös onnellisuuden sisältö. Kapitalistinen kulttuuri on korostanut yksilöllisyyttä ja suuntautunut entistä enemmän kohti kuluttamista, suorituskeskeisyyttä ja itseriittoisuutta. Onnellisuus ei ole enää pelkkä tunne – siitä on tullut tavoite, tuote ja usein myös vaatimus.

Kapitalistinen yhteiskunta on siirtänyt onnellisuuden painopisteen yhä vahvemmin yksilöön.

Perinteiset perhearvot ovat muuttuneet. Yhä useampi, erityisesti nuori, elää yksin, ja syntyvyys sekä avioliittojen määrä ovat laskussa. Onnellisuutta etsitään nyt yhä useammin materialismista, elämyksistä ja itsensä kehittämisestä.

Kuluttamisesta on tullut uusi onnellisuuden mittari. Mainokset lupaavat meille parempaa elämää tuotteiden ja palveluiden kautta; mitä enemmän omistat, sitä onnellisempi olet. Onnellisuudesta itsestään on tullut tuote, jota myydään self help -kirjoina, mindfulness-retriiteinä ja hyvinvointivalmennuksina. Kuluttajalle syntyy illuusio, että hyvä elämä on ostettavissa, jos vain valitset oikean palvelun tai tuotteen.

Vanha sanonta "raha ei tuo onnea" tuntuu yhä kaukaisemmalta – jos se koskaan on täysin paikkansa pitänyt.

Kapitalistinen yhteiskunta on myös ulkoistanut vastuun onnellisuudesta yksilölle. Jos joku kokee olevansa onneton, häntä pidetään helposti epäonnistuneena. Onnen tavoittelu nähdään yksilön omana projektina – kunhan vain teet tarpeeksi töitä, yrität kovemmin ja kehität itseäsi, voit saavuttaa kaiken.

"Onnen tavoittelu nähdään yksilön omana projektina – kunhan vain teet tarpeeksi töitä, yrität kovemmin ja kehität itseäsi, voit saavuttaa kaiken."

Rakenteelliset ongelmat sivuutetaan, ja yhteiskunta vetäytyy vastuusta. Sen sijaan ihmisille toistellaan voimaleuseita ja ke-

hotetaan jaksamaan, vaikka todelliset ongelmat liittyvät usein yhteiskunnallisiin rakenteisiin, kuten työelämän paineisiin ja heikkoon sosiaaliturvaan. Tässä piilee kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän tehokkuus: jos kuluttaja uskoo olevansa onnellinen, järjestelmä voi jatkaa entisellään.

ONNELLISUUDESTA on tullut myös politiikan väline. YK:n onnellisuusraporttia hyödynnetään osana kansallista brändäystä: sillä houkutellaan matkailua, investointeja ja positiivista mediahuomiota. Tällaisissa mittauksissa ei kuitenkaan ole kyse siitä, miten kansalaiset oikeasti voivat, vaan siitä, miltä maa näyttää ulospäin. On helpompaa väittää, ettei ihmisillä ole valittamiseen syytä, jos he kerran asuvat "maailman onnellisimmassa maassa". Onnellisuus muuttuu näin hiljentäväksi narratiiviksi: se mitätöi kritiikin ja kääntää huomion pois todellisista ongelmista.

SIINÄ missä onnellisuus aiemmin linkittyi hyvinvointivaltioon – koulutukseen, terveyteen, turvaan ja yhteisöön – nykyisin se on yksilön vastuulla. Enää sitä ei nähdä yhteisenä yhteiskunnallisena päämääränä, vaan yksilökohtaisena projektina, jossa menestyvät ne, joilla on resursseja etsiä, ostaa ja ylläpitää omaa onneaan.

Mutta entä jos todellinen onnellisuus löytyy sittenkin siitä, mitä emme voi ostaa – vaan siitä, mitä rakennamme yhdessä. •

Hyvä antaa vähästäänkin, paha ei paljostakaan?

TEKSTI: ELIAS KOIVISTO

KUVAT: JIP / WIKIMEDIA COMMONS, HSL

Kohtaamiset metroissa kiertävien kerjäläisten kanssa saavat pohtimaan, mikä arvo almulla on ja milloin auttaminen muuttuu valinnasta velvollisuudeksi. Asiantuntija korostaa yhteiskunnan vastuuta, mutta peräänkuuluttaa myötätuntoa arkipäiväisissä kohtaamisissa kerjäläisten kanssa.

Kahden vyöhykkeen metrolippu maksaa aikuiselta 3,20 euroa. Moraalidilemma kuuluu lipun hintaan.

JIP / Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0. Alkuperäistä kuvaa rajattu.

NÄLKÄ. En ole syönyt kolmeen päivään. Vaimo ja lapset odottavat kotona. Heilläkin on nälkä. Rahaa ruokaan ei ole. Voitko antaa rahaa? Voitko auttaa? Sanat jättävät jälkeensä painostavan hiljaisuuden. Anova katse vaatii minulta vastausta, jota minulla ei ole.

Metrokartassa sitä ei lue, mutta silti matka maanalaisessa voi johtaa siihen – moraalidilemmaan. Onko almustani apua, vai ajaako se toisen ihmisen vielä syvemmälle ahdinkoon? Onko heikommassa asemassa olevan auttaminen velvollisuuteni, vai toiminko vastuuttomasti, jos annan sokeasti rahaa jokaiselle, joka

tunteisiini vetoamalla sitä minulta pyytää? Onko minulla keinoja auttaa, ja jos on, mitä jos päätänkin olla auttamatta?

Suomen järjestyslaki sallii kerjäämisen yleisillä paikoilla – myös joukkoliikenteen kulkuneuvoissa – kunhan se ei ole pelkoa herättävää tai uhkaavaa. Myös metroliikennesääntö sallii kerjäämisen sillä edellytyksellä, ettei se ole luonteeltaan asiatonta tai häiritsevää. Järjestyslaki ja metroliikennesääntö ovat toimintaohje kerjäläiselle, mutta minulle ne eivät kerro, miten kerjäläinen tulisi kohdata. Ne eivät kerro, miten kerjäläisen avunpyyntöön tulisi vastata.

KÄÄNNYN kysymysteni kanssa asiantuntijan puoleen. ”Kiinnostava aihe”, sanoo Helsingin yliopiston etiikan ja yhteiskuntafilosofian professori **Antti Kauppinen**. Kauppinen on pohtinut kerjäläisyyttä ennenkin. Etenkin Irlannissa ja sen pääkaupungissa Dublinissa vietetyt vuodet toivat kerjäämisen ilmiönä lähelle. Kauppisen pohdinnoissa korostuu myötätunnon merkitys.

”On eettisesti hyvä asia, että me tunnemme myötätuntoa toisten ihmisten kärsimystä kohtaan. Maailma olisi paljon huonompi paikka, jos me emme tuntisi myötätuntoa ainakin niitä kohtaan, joita henkilökohtaisesti ta-

paamme ja joilla selvästi menee huonosti.”

Myötätunto ei Kauppisen mukaan kuitenkaan yksin riitä eettisen toiminnan ohjenuoraksi, sillä ihmisten kykyyn tuntea myötätuntoa vaikuttavat monet tekijät. Kauppinen viittaa empiiriseen tutkimustietoon, joka osoittaa ihmisen myötätunnon olevan ”monella tapaa likinäköinen”.

”Me tunnemme helpoiten myötätuntoa niitä kohtaan, jotka muistuttavat meitä itseämme tai meidän läheisiämme – usein niiden kustannuksella, jotka ovat meistä etäällä ja erilaisia kuin me itse.”

Kauppisen mielestä myötätunto on kuitenkin hyvä lähtökohta eettiselle pohdinnalle, sillä se saa meidät kysymään itseltämme: ”Mitä minun pitäisi tässä tilanteessa tehdä?”

”Myötätunto herättää tuon kysymyksen, mutta ei vielä vastaa siihen”, Kauppinen muotoilee.

VASTAUSTA voi etsiä seurausetiikasta ja velvollisuusetiikasta. Kauppisen mukaan ne tarjoavat perinteisen tavan tarkastella kysymystä kahdesta eettisestä näkökulmasta. Yksinkertaistetusti voidaan sanoa, että seurausetiikassa teon moraalisuus määräytyy seurausten perusteella, kun taas velvollisuusetiikassa teko on oikein, jos se noudattaa moraalista velvollisuutta. Kauppinen kuitenkin korostaa, etteivät nämä näkökulmat ole täysin toisiaan poissulkevia, sillä käytännön tasolla seurausetiikassa puhutaan velvollisuuksista ja toisaalta myös velvollisuusetiikassa seurauksilla on väliä.

”Sillä, että antaa rahaa kerjäläiselle on potentiaalisesti mo-

nenlaisia seurauksia. Yksi niistä seurauksista voi olla se, että itseltä tuntuu hyvältä. Sillä ei kuitenkaan ole teon eettisyyden kannalta juuri merkitystä. Olennainen asia on, onko teko hyväksi kerjäläiselle itselleen ja ennen muuta, onko teko kaiken kaikkiaan hyväksi.”

Se, onko teko kaiken kaikkiaan hyväksi, riippuu rahan antamisen kauaskantoisista vaikutuksista. Rahan antaminen ei yksiselitteisesti ole hyvä asia, sillä se voi Kauppisen mukaan pahimmassa tapauksessa vahvistaa kerjäläisen heikko-osaisuutta. Kauppinen viittaa kertomuksiin, joissa kerjäämisen taakseen jättäneet ihmiset jakavat kokemuksiaan kerjäämisestä ja kehottavat ihmisiä olemaan antamatta rahaa kerjäläisille. Taustalla on ajatus siitä, että kerjäläiselle annettu almu pitkittää kerjäläisen ahdinkoa ja on siten osa ongelmaa.

”Rahan antaminen voi olla lyhyellä tähtäimellä hyväksi, mutta se ei vielä oikeuta tekoa. Jos teko johtaa siihen, että kerjäläinen on kaiken kaikkiaan huonommassa asemassa teon seurauksena, silloin on tuskin eettisestä näkökulmasta oikein tai edes sallittua antaa rahaa.”

Kysymykseen siitä, voiko kerjäläisen auttamista pitää velvollisuutena, Kauppinen vastaa vertaamalla kerjäläisen rahallista auttamista hyväntekeväisyyteen. Kauppisen mukaan hyväntekeväisyydestä ajatellaan yleensä, että se on velvollisuuden ylittävä teko. Tämä tarkoittaa sitä, että ihminen ei toimi väärin, vaikka jättäisikin antamatta rahaa johonkin tiettyyn hyväntekeväisyyteen.

”Ihanteellisessa yhteiskun-

nassa ihmiset ottavat vastuun omasta elämästään ja omista valinnoistaan. Jos kuitenkin jollain on huono tuuri ja ajautuu vaikka köyhyyteen, silloin meillä on yhdessä velvollisuus auttaa. Yhteinen velvollisuus voidaan toteuttaa yhteiskunnan turvaverkon kautta. Me maksamme veroja ja tuemme kaupungin tai valtion toteuttamaa institutionaalista auttamista.”

Institutionaaliselle auttamiselle on Kauppisen mielestä hyvät perusteet. Vaikuttava auttaminen edellyttää pitkäkestoista ja suunnitelmallista tukea, jota satunnainen almu ei saa aikaiseksi. Järjestelmällinen auttaminen ei myöskään ole mielivaltaista. Se ei suosi tietynnäköisiä ihmisiä eikä niitä, jotka kertovat tarinansa parhaiten.

Samanaikaisesti on muistettava, etteivät yhteiskunnan turvaverkot ole täydelliset. Niissä on aukkoja, eivätkä ne saavuta kaikkia apua tarvitsevia. Kauppisen mielestä juuri tämä johtaa tilanteisiin, joissa on vaikeampaa arvioida sitä, onko auttaminen valinta vai velvollisuus.

”On ihmisiä, jotka ovat laittomasti maassa. Heillä ei ole pääsyä turvaverkkoihin, vaikka heillä aitoja tarpeita onkin. Kun ihmisellä on aito tarve perustarpeissa, silloin vitonenkin voi riittää pitkälle.”

Harkintaa voi kuitenkin helpottaa asettamalla rinnakkain kaksi erityyppistä auttamistilannetta.

”Akuuteissa hätätilanteissa, kuten sairaskohtaustapauksissa, meillä on henkilökohtainen vastuu toisen ihmisen auttamisesta. Silloin on otettava vastuu. Kerjäämistilanteet eivät kuitenkaan

ole tällaisia tilanteita, vaikka niissä olisikin kyse aidosta tarpeesta. Juuri sinun ei tarvitse olla se, joka auttaa, vaan auttaja voi olla joku muukin.”

Kauppisen mukaan auttaminen tällaisessa tilanteessa on siis velvollisuuden ylittävä teko.

”Vastuun ottaminen on eettisestä näkökulmasta hyvä asia, mutta se ei ole kenenkään velvollisuus”, Kauppinen kiteyttää.

MORAALIDILEMMA ei ole yksin minun. Metroissa kiertävät kerjäläiset kohdistavat anovat katseensa myös muihin matkustajiin ja kertovat tarinansa kaikille niille, jotka sen suostuvat kuuntelemaan.

Havaintojeni perusteella kerjäläisten ja muiden metromatkustajien väliset kohtaamiset ovat yleensä lyhyitä. Iso osa matkustajista torjuu kerjäläisen avunpyynnön välittömästi joko lyhytsanaisesti tai pienellä eleellä. Jokunen kuuntelee tarinan kärsivällisesti ja kieltäytyy vasta sitten. Vain harva päättyy lopulta antamaan rahaa. Itse olen kokeillut kaikkia näitä tapoja. Olen jopa nostanut lompakkooni käteistä vain, jotten voisi vedota siihen, ettei minulla ole mistä antaa.

Kauppisen mielestä se, millä toiminta ulospäin näyttää, ei välttämättä kerro paljonkaan siitä, millainen ajattelu toimintaa ohjaa. Vaikka kerjäläisten avun-

pyynnön torjuminen vaikuttaisi olevan selvästi tyypillisempää kuin rahan antaminen, Kauppinen ei usko, että se kielii yhteiskunnan laajemmasta moraalises-
ta turtumisesta.

”Sanoisin että se on merkki erilaisista moraalisisista käsityksistä. Vaikka vaikuttaisi pintapuolisesti siltä, että ihmiset ovat piittaamattomia, toiminnan taustalla voi vaikuttaa aikaisempi punninta. Ihminen on voinut todeta, että tämä on todennäköisesti kaikkien kannalta paras toimintatapa.”

Kauppinen muistuttaa, että harkintaan voi vaikuttaa myös pelko rikollisen toiminnan tukemisesta. Moni saattaa torjua kerjäläisen avunpyynnön sillä perusteella, että rahan antamisella voi päättyä vähintäänkin epäsuorasti tukemaan rikollista toimintaa.

”Raskauttava asianhaara on se, että rikollisuus on tällaisessa tapauksessa harvinaisen härskiä toimintaa, sillä se käyttää hyväkseen ihmisten myötätuntoa.”

KAUPPINEN ei moiti niitä, jotka torjuvat kerjäläisen rahallisen avunpyynnön. Hänen mielestään yksilöiden vastuuttaminen ongelman ratkaisemisesta ei ole kestävää. Lopulta vastuun kantaa yhteiskunta.

”Kerjäläisyyteen liittyviä ongelmia ei voi jättää yksittäisten henkilöiden hyväntekeväisyyden varaan, vaikka he menisivät pal-

jon pidemmälle kuin heidän velvollisuutensa vaatii. He eivät voi viime kädessä ratkaista kadulle päätyneiden ihmisten ongelmia. Se vaatii turvaverkon vahvistamista niin, että ihmiset eivät tipu sen ulkopuolelle, vaikka olisivat laittomasti maassa.”

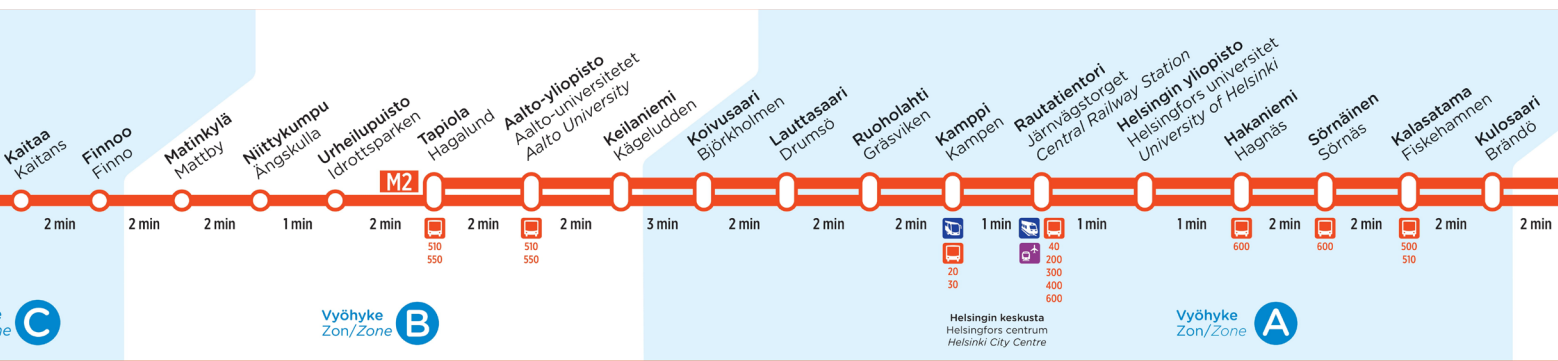
Kauppinen kuitenkin korostaa, että kortensa voi kantaa ke-
koon myös muilla keinoin.

”Niillä ihmisillä, joilla perustarpeet täyttyvät omilla tuloilla helposti, on velvollisuuskin antaa jonkinlaiseen hyväntekeväisyyteen. Jos kohtaa joka päivä metrossa kerjäläisen, jolla on nälkä, voi tehdä lahjoituksen ruoka-apuun ja ohjata ihmisiä sinne. Se on tapa, jolla voi yksityishenkilönä auttaa aidosti hädässä olevia ihmisiä.”

VÄHÄSTÄÄN antaminen ei siis välttämättä tee hyväksi, eikä paljostaan antamatta jättäminen pahaksi. Varmaa on kuitenkin se, ettei kerjäävän ihmisen myötätuntoinen kohtaaminen maksa mitään. Vaikka almun siis jättäisi antamatta eikä auttaa osaisi muillakaan keinoin, toiselle ihmiselle voi aina antaa hetken ajastaan. Kohtelias kieltäytyminenkin on lopulta parempi kuin toisen ihmisen kokonaan huomiotta jättäminen.

”Ihmisen tunnustamisella on inhimillinen merkitys joka tapauksessa”, Kauppinen päättää. •

Pala Helsingin metron linjakarttaa. Kirjoittajan havaintojen perusteella metromatka voi johtaa moraalidilemmaan ainakin Matinkylän ja Helsingin yliopiston metroasemien välisellä osuudella. HSL. Alkuperäistä kuvaa rajattu.

Väsynyt mieshenkilö

Löydetty perjantaiamuna
maaliskuun 28. päivänä Boule-
vard-salin sohvalta veltonlai-
sessa tilassa. Tämä ei saa tois-
tua.

nimim. "Kaalimaan vartija"

Kysymys

Miten saisin tyty-yden?
Minäkin tahtoisin tötsy-ötsän.
Voi kunpa minullakin olisi
ööli-bööna.

nimim. "Ihan kiva kaveri"

Aatteen miehet huom.

Poliittinen salakokous pidetään
Kaisa-talon kellarissa ensi
perjantaina klo 17. Pitäkää asia
omana tietonanne.

Te biologit,

Jotka vuosijuhlain jatkoilla
tiedätte oleilleenne miesten-

huoneessa, voisitte ystäväl-
lisesti palauttaa anastamanne
viskipullon allekirjoittaneelle.
Mauri Lintula, Töölö

Kevään kunniaksi

Katsoin taas itseäni peilistä.
Mikä kauhistuttava näky.
Esa Jensen, Alppiharju

Surullisin mielin

Ilmoitamme, että varojen puut-
teesta joudumme lopettamaan
toimintamme 2. toukokuuta al-
kaen. Irtaimistoa voi tiedustella
Jämeräntaipaleen varrelta ensi
talven tuloon asti.

Työttömät A-Holistit ry.

Rakkaat ystävät!

Kaikille paitsi Tapio Asukkaalle
haluan toivottaa hyvää kesää ja
aivan erinomaista juhannusta.
Ossian Seppä, Jätkäsaari

Absinttia ja ontologiaa

Tarjolla kotonani vapun jäl-
keen. Tervetuloa.
Tapio Asukas, Hermannin

Tehtäköön tiettäväksi

Että aion ensi kuussa täyttää
viimein 44 vuotta. Juhlin.
nimim. "Tyytyväinen"

Työ kansan tervehdys

Hyvää vappua eli työ kansan
juhlaa toivott
aa Taisto
Mitäs tähän pitää kirjoittaa

Työn orjat,

Sorron yöstä nouskaa / Maan
ääriin kuuluu kutsumus / Nyt
riskyin murtuu pakkovalta /
Tää on viime ponnistus!
Vappua toivottaen
Hakaniemen Eläköityneet
Paperimiehet (HEP) ry.

Kutsu ...!

Varjo-Päliisin julkistus-ti-
laisuuteen huhtikuun 31. pv:nä
klo 2, osoite tiedossa asiano-
maisilla.
nimim. "Salaneuvos"

Kiitos luennoitsijoille

Kiinnostavista ajatuksista. Syk-
syllä taas nähdään!
Noel Miessalo, Toukola

Sinun ilmoituksesi tässä?

Ilmoituspalstalla julkaista-
vaksi tarkoitettuja viestejä
voi lähettää osoitteeseen
voopolicy@gmail.com.
Viestit julkaistaan sensuroimat-
tomana.

Päätoimitus

Oppitunteja erästä puhelinkeskustelusta

TEKSTI: EINO HAASE

KUVAT: VILJAMIN KOTIALBUMI, HAASEN KOTIALBUMI

Lukion jälkeen toimittaja Eino Haase pakeni pohjoisesta pikkukaupungista, helsinkiläistyi ja aloitti urbaanin opiskelijaelämän. Haasen lukiotoveri Viljami taas jäi kotiseudulle ja perusti perheen. Haase otti Viljamiin yhteyttä selvittääkseen, voisiko entisillä ystävyksillä olla jotain opittavaa toisiltaan.

SUNNUNTAI. Olen juomassa kauramaidolla kuorrutettua aamukahvia, kun puhelimeni näyttö välähtää, ja ruudulle ilmestyy kalenterihälytys: SOITA VILJAMI. Vedän syvään henkeä, etsin numeron yhteystiedoista ja aloitan videopuhelun. Jännittää. En ole puhunut Viljamin kanssa moneen vuoteen – en sitten lakiaispäivän kesällä 2021.

Puhelun yhdistyttyä näytölle ni piirtyi pikselien muodostama kuva Viljamista. Jännitykseni kaikkooa kun huomaan, ettei hän ole muuttunut ulkoisesti lukioajoista paljoakaan: edelleen samat lyhyet hiukset, silmälasit, viikset. Vastaa hänen tervehdykseensä, ja alamme vaihtaa kuulumisia.

TUTUSTUIN aikoinaan Viljamiin, kun kävimme samaa lukiota pohjoisessa pikkukaupungissa. Pänttäsimme yhdessä ylioppilaskokeisiin, pelasimme seurakuntatalolla biljardia ja ajelimme ympäri kylänraittia Viljamin vanhalla Peugeotilla. Teimme asioita joita nuoret, lukioikäiset ihmiset yleensä tekevät: kulutimme aikaa, odotimme tulevaa ja nauroimme paljon.

Jälkikäteen tarkasteltuna olimme oikeastaan aika erikoi-

nen parivaljakko.

Minä tulin kodista, jossa uskottiin enemmän tai vähemmän vapaaseen kasvatukseen, kun Viljami taas perheestä, jossa elettiin vanhoillislestadiolaisten arvojen mukaan. Minä haaveilin Helsingistä ja taideopinnoista, kun Viljami taas näki jo tuolloin tulevaisuutensa kotikonnuilla. Halusin yksiselitteisen palavasti pois pikkukaupungin kapeakatseisesta ilmapiiristä, joka ei tuntunut lupaavan minulle muuta kuin ohituskastaan keski-ikään. Viljamia tämä ilmapiiri taas ei näyttänyt haittaavan. Hän meni naimisiin heti 18 vuotta täytettyään.

NYKYISIN Viljamin elämässä ovat läsnä vaimon lisäksi kaksi lasta, ja koulussa odottavat viimeistelyä vaille valmiit agrolagian opinnot. Omakotitalostakin on jo haaveiltu.

Omaan elämäntilanteeseeni verrattuna tuo kaikki tuntuu hyvin vieraalta, vaikka olemmekin samaa ikäluokkaa. Itse joudun huolehtimaan lähinnä huonekasveistani ja siitä, että rahani riittävät keikkojen ja kaljoittelun lisäksi seuraavan kuukauden vuokraan.

Tuntuu, etteivät elämämme

voisi erota tällä hetkellä enempää toisistaan, ja juuri siitä syystä olen päättänyt ottaa Viljamiin nyt yhteyttä. Haluan selvittää, miten ihmeessä hän nykyisin selviää arjestaan, ja voimmeko elämäntapojemme erilaisuudesta huolimatta – tai ehkä juuri siksi – oppia toisiltamme jotakin.

OLEN ajatellut Viljamia ja pohjoiseen pikkukaupunkiin jääneitä kouluaikojen kavereitani viime aikoina usein. Kun katselen heidän päivityksiään sosiaalisessa mediassa, tuntuu olevan ennemminkin sääntö kuin poikkeus, että tileille on alkanut viimeisen parin vuoden aikana ilmestyä päivityksiä ultraäänikuvista, potkuvuista ja farmariautoista. Olen huomannut, että tuo kaikki aiheuttaa minussa outoa kauhun tunnetta, enkä oikein ymmärrä, mistä kaipuu perheen perustamiseen näin nuorella iällä kumpuaa.

Toisinaan ajattelen hieman ylimielisesti, että minä olen sentään mennyt elämässäni eteenpäin, kun taas kotiseudulle jääneet kaverini ovat lähinnä tyytyneet siihen, mitä oli tarjolla. Myönnän, että tämän ajatuksen auki kirjoittaminen tuntuu kamalalta, ja osaltaan juuri siksi

halusin ottaa Viljamiin jälleen yhteyttä. Haluan ymmärtää häntä elämäntilanteidemme ja arvojemme erilaisuudesta huolimatta, nähdä jotain muutakin kuin sosiaalisen median silotellun kuvavirran.

En halua, että mielikuvani kotiseudulle jääneistä kavereistani typistyisi kuvitelmaksiksi Prisman pakastealtaiden välissä köönyvää perheenisästä.

KAIKEN yllä kuvatun selittäminen ääneen onkin sitten hieman vaikeampaa. Takeltelen sanoisani, kun pyydän Viljamia kuulumisten vaihdon jälkeen kertomaan, miksi ihmeessä hän on halunnut perustaa perheen jo nyt. Ja lisäksi: miten ihmeessä hän siitä kaikesta oikein selviää?

“Aika sellasta tavallistahan se on”, Viljami aloittaa.

“Aamulla herätään, syödään aamupalat ja viedään lapset päiväkotiin. Lyydia [Viljamin vaimo] lähtee töihin ja mie saan keskittyä opintoihin. Sitte kolmen jälkeen haetaan lapset, laitetaan iltaruoka ja sitte onki jo aika mennä nukkumaan. Maanantaisin käyn pelaamassa lentopalloa höntsävuorolla. Viikonloppusin käyään joskus reissussa ja nähdään ystäviä.”

Keski-ikäistä, kaukaista ja pelottavaa. Sellaisia sanoja pyörittelin päässäni, kun kuuntelen Viljamin kuvailua perheensä arjesta. Huolehtia nyt itsensä lisäksi koko ajan kahdesta pienestä olennosta, joiden elämä on vielä täysin riippuvaista muiden ihmisten avusta. Minun on vaikeaa edes kuvitella, miltä moinen vastuu voisi tuntua. Viljami taas näyttää suhtautuvan tilanteeseensa uskomattoman pragmaattisesti.

“Ei se niin ihmeellistä loppujen lopuksi ollut. Kyllä sitä tietenkin varsinkin ennen esikoisen syntymää mietiskeli, millaistakohan se elämä mahtaa sitten olla. Jännä juttu, mutta oikeastaan kun tultiin ekaa kertaa sairaalasta kotiin, niin siihen tottu hyvin nopeasti. Että ihan ku elämä olis ollut sellaista aina.”

KONTRASTI on iso. Sillä välin kun Viljami on keskittynyt perheeseensä, minä olen matkustellut ympäri Eurooppaa ja päätynyt parin välivuoden jälkeen Helsin-

kiin opiskelemaan. Opiskelupaikasta huolimatta ajattelen, että jos minun pitäisi valita jokin sana kuvaamaan elämäni tällä hetkellä, olisi tuo sana varmasti *kokeilu*. Usein tuntuu, etten muuta teekään. Kokeilen pätkätöitä, poliittisia aatteita, erilaisia opintoja ja pukeutumistyyliä. Toisin sanoen elämäni on kaikkea muuta kuin pysyvää.

Pysyvyys taas olisi juuri se sana, jonka valitsisin kuvaamaan Viljamin elämää. Sellaiselta se ainakin kuulostaa. Lastenrattaita, pihakeinuja ja säännöllisen

unirytmien tavoittelua. Rutiinien sävyttämää ja rauhallista perhearkea.

Omaksi yllätyksekseni huomaan avautuvani näistä ajatuksista myös Viljamille. Kerron, kuinka minusta näyttää siltä, että hän vain ottaa elämässään vastaan sen mikä annetaan. Ja että juuri siksi mietin toisinaan, että mitä jos Viljami ja kotiseudulle jääneet vanhat kaverini ovat ymmärtäneet elämästä jotakin olennaista ja saavuttaneet sellaisen seesteisyyden, josta minä voin omassa Helsinki-kuplassani lähinnä haaveilla.

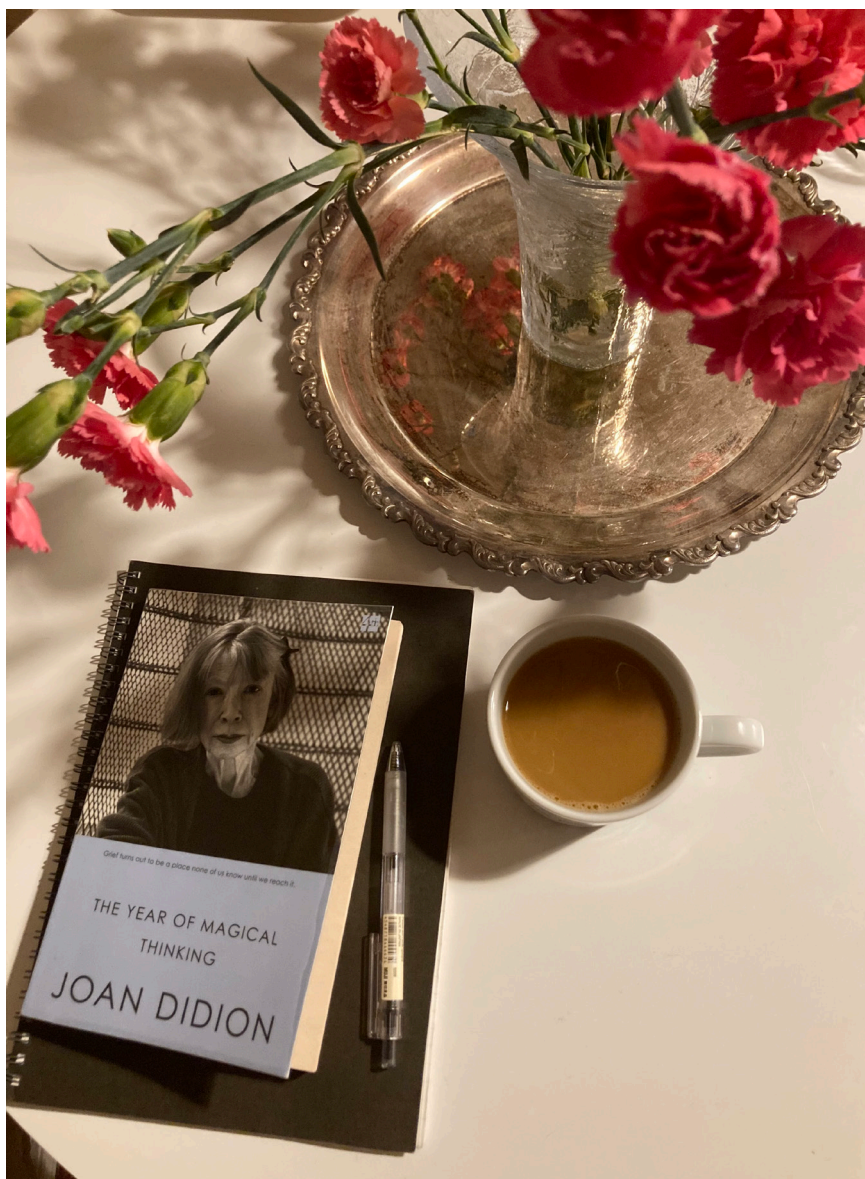
Viljami naurahtaa, ja kertoo sattumalta keskustelleensa samasta aiheesta vaimonsa kanssa keittiönpöydän ääressä edellisellä viikolla.

”Mietittiin, että on meillä elämä helppoa. Ko me ollaan uskoavaisia, ni me aatellaan, että esimerkiksi perheenlisäystä ei tarvi sillain suunnitella. Ja kyllä siitä saa semmosen tietyn mielenrauhan. Elämä tuntuu tosi helpolta, kun ei tarvi ite ottaa vastuuta siitä että saako lapsia tai tulleeeko niitä. Että sitä niinkö mennee sen mukaan miten elämä kulkee.”

PUHELUMME päätyttyä oloni on kaksijakoinen.

Toisaalta tunnen vilpitöntä iloa Viljamia kohtaan, hän todella näyttää löytäneen oman tapansa olla maailmassa. Ja siitähän – enemmän tai vähemmän – kaikessa on kai lopulta kysymys. Samaa aikaan huomaan kuitenkin pelkääväni, että oman levottomuuden ja kokeilunhaluni vuoksi en tule koskaan saavuttamaan samanlaista sovintoa maailman kanssa kuin Viljami.

Pohjimmiltani kai pelkään,

että jahtaan loputtomiin jotakin sellaista, mitä ei ole ollut koskaan olemassakaan. Ja siitä huolimatta – tai ehkä juuri siksi – ymmärrän puhelumme ansiosta yhä vahvemmin, ettei pohjoisen pikkukaupungin tarjoama polku ollut koskaan tarkoitettukaan minua varten. Ei kai sillekään mitään voi.

Erään rauhoittavan sävyeron huomaan ajattelussani kuitenkin tapahtuvan puhelinkeskustelumme seuraavalla viikolla, kun

erityisesti yksi Viljamin lauseista jää päähäni kummittelemaan.

Huomaan, että vain viikossa siitä muodostuu itselleni melkoinen mantra. Toistelen sitä aamulla partaa ajaessani, yliopistolla ennen esitelmää ja iltaisin, kun yritän rauhoitella itseäni tulevaisuuden täydellisen epävarmuuden käydessä päälleni.

Että sitä niinkö mennee sen mukkaan miten elämä kulkee.

Ehkä pitäisi soitella vanhoille kavereille vähän useammin. •

Elokuva-arvostelu:

The Helsinki Effect

Monella tapaa historiallinen konferenssi sai Itä- ja Länsi-Saksan johtajat, liittokansleri Helmut Schmidtin (vasemmalla) ja pääsihteeri Erich Honeckerin (keskellä) ensimmäistä kertaa saman neuvottelupöydän ääreen.

Bundesarchiv, Bild 183-P0801-026 / Horst Sturm / CC-BY-SA 3.0 / Wikimedia Commons

TEKSTI: ANTTI RUOPPI

KUVAT: WIKIMEDIA COMMONS

Globaalissa turvallisuusympäristössä viime vuosien aikana tapahtuneet muutokset ovat vavisuttaneet koko yhteiskuntaa. Myllerryksen aiheuttama pölypilvi on jättänyt alleen myös liennytykseen vaikuttaneen ETYK-konferenssin, johon suomalaisen dokumenttiteollisuuden uusin tulokas pureutuu.

VUODEN 1975 heinä-elokuun taitteessa koko maailman huomio kiinnittyi helteiseen Helsinkiin, jossa järjestettiin ETYK:n huippukokous, kolmivaiheinen Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin huipentuma. Kokousta edelsivät aikaisemmin

järjestetyt Helsingin ulkoministerikokous ja Genevessä pidetty päätöslauselman muodostamiseen tähdänneet neuvottelut. Konferenssin pohjimmalsena tavoitteena oli liennyttää idän ja lännen välisiä tuohon aikaan tulikuumia suhteita. Elokuvatuotantoyhtiö Polygrafin tuottama

uutuusdokumentti *The Helsinki Effect* paneutuu ETYK:n vaiheisiin ja etenkin Helsingissä järjestettyyn huippukokoukseen. Tapahtumapaikaksi Helsinki valikoitui Suomen omasta aloitteesta maan erityisaseman takia: tuohon aikaan Suomi oli puolueeton valtio, joka Neuvo-

toliiton vaikutuspiiriin kuuluneista valtioista ei kuitenkaan kuulunut varsinaisten satelliittivaltioiden joukkoon.

DOKUMENTTI rakentuu 12 ”luvusta”, joista kukin keskittyy löyhästi jonkin tietyn osa-alueen ympärille. Vaikka yhteensä useita vuosia kestänyt kolmivaiheinen konferenssi kokopitkän elokuvan aiheena vaikuttaa kuivalta ja dokumentti ensimetreillä aihetta pohjustettaessa hieman takkuilee, vauhtiin päästyään se etenee verrattain reippaasti. Dokumentti myös säilyy ymmärrettävänä, vaikka se etenee paikoin epäkronologisessa järjestyksessä – tämä on osin juuri selkeän kappalejaon ansiota.

The Helsinki Effectin kantavana teemana toimivat konferenssin keskeisimpien osallistujien elokuvan kertojana toimivan ohjaaja **Arthur Franckin** kanssa käymät sananvaihdot, jotka perustuvat kirjureiden eri asiayhteyksissä litteroimiin keskusteluihin. Litteroinnit puolestaan ovat syötetty tekoälylle, joka lukee ne kunkin osallistujan omalla, tekoälyllä generoidulla äänellä. Se onnistuu siinä jopa yllättävän hyvin – Neuvostoliiton **Leonid Brežnev** on ainoa, jonka tekoälyääni kuulostaa robotilta.

Tekoälyn käyttö dokumenttielokuvassa herättää monenlaisia ajatuksia. Toisaalta katsoja pääsee näkemään suljettujen ovien taakse ja kuulee sellaiset-

Neuvostoliiton Leonid Brežnevin ja Yhdysvaltojen Gerald Fordin (selin) Helsinkiin tuonut huippukokous mahdollisti myös suuren määrän valtiojohtojen kahdenvälisiä tapaamisia – ja kippistelyitä.
David Hume Kennerly / U.S National Archive / Wikimedia Commons

kin keskustelut, joita ei aikanaan nauhoitettu. Dokumentissa kuullaan esimerkiksi, miten Yhdysvaltojen ulkoministeri **Henry Kissinger** kuvailee suljettujen ovien takana konferenssia ”kuolettavan tylsäksi” ja Suomea mallikappaleeksi siitä, minkälainen Neuvostoliiton vaikutuspiiriin ajautuneesta maasta tulee. Toisaalta osallistujien puheenvuoroja on leikattu ja yhdistelty niin, että ne ovat saatu ututettua osaksi dokumenttia eteenpäin vieviä keskusteluita.

”Neuvostoliiton Leonid Brežnev on ainoa, jonka tekoälyääni kuulostaa robotilta.”

VAKAVAN AIHEEN huomioon ottaen dokumentissa

on jopa yllättävän paljon huumoria: **Urho Kekkosta** tituleerataan ”el hefeksi”, laajamittaisesta korruptiosta tunnetun Romanian presidentti **Nicolae Ceaucescun** kerrotaan varastaneen ”muutakin kuin aikaa” (toim. huom. Ceaucescu piti konferenssiin osallistuneista valtiopäämiehistä pisimmän puheen) ja Brežnev esiintyy useaan otteeseen uimahousuisa. Kaikkein kauneimmin huumorin kukka kuitenkin kukkii arkistokatkelmassa, jossa toimittaja kiertämää kysymässä aikalaisilta ”mikä on kylmä sota?” Toimittajan haastattellessa erästä vanhempaa pariskuntaa vastauksena kuuluu vain lakoninen toteamus: ”avioliitto”.

ETYK:N PERINTÖ näkyy tänä päivänä keskeisimmin Euroopan karttaa tarkasteltaessa. Konferenssin on esitetty kiihdyttäneen suurvaltojen välistä

Yhdysvaltojen ulkoministeri Henry Kissinger (etualalla) luonnehtii dokumentissa kuultavissa yksityiskeskusteluissa konferenssia "kuollettavan tylsäksi".
Ricardo Thomas / U.S National Archives / Wikimedia Commons

liennytyistä entisestään ja myötävaikuttaneen perhosvaikutuksen tavoin Neuvostoliiton ja kommunismin romahtamiseen Itä-Euroopassa. Helsingin huippukokouksessa saavutettiin myös merkittävä konkreettinen virstanpylväs, kun Itä- ja Län-

si-Saksa saatiin istuutumaan ensimmäistä kertaa saman neuvottelupöydän ääreen. Vuonna 1994 konferenssin seuraajaksi perustettiin ETYJ, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö.

ELOKUVAN viimeiset hetket keskittyvät varsinaisen aiheen sijaan nykyhetkeen. Tänä päivänä ilmassa leijuu kysymysmerkki siitä, tulisiko Venäjän kanssa muodostaa keskusteluyhteys. Viime vuosien muutokset turvallisuusympäristössä herättävät kysymyksiä: miten nykyiset ongelmat saataisiin ratkaistua? Olisiko ETYK 2.0. oikea ratkaisu, vai olisiko se tänä päivänä lainkaan mahdollinen?

Sanoisin, että dokumentti on katsomisen arvoinen, sillä se opettaa jotain hyvinkin arvokasta viime vuosikymmenten poliittisesta historiasta – ja kenties avaa silmiä kohti tulevaisuutta. •

The Helsinki Effect, ohjaus Arthur Franck, kesto 1 h 28 min

Gerald Ford puhuu Finlandia-talossa.
David Hume Kennerly / U.S National Archives / Wikimedia Commons

Kurkistus Varsinaissuomalaisen osakunnan vujuille polvilaisen silmin

TEKSTI & KUVAT: OLIVIA LAAKSO & JULIA MELANDER

”Minä rakastan turkulaisia, / Koiviston Tellua, Assin Hellua, / Maunoakin, vaiikkei oookkaan se enää pressa. / Mutta kaikessa hauskuudessa, / menee nauruhermoni purkuun. / Taidan siirtää paperini Turkuun.”

OSAKUNNAN vuosijuhlia pidetään vuoden kohohtana osakuntaelämässä. Pelkän yhden juhlapäivän sijaan juhlallisuudet kestävät peräti viikon sisältäen erilaisia aktiviteettejä kulttuuritoiminnasta urheiluun ja sitsaamiseen. Reippaina polvilaisina palautuessamme edellisen viikonlopun omista vujuiistamme ja priorisoidessamme Burson-excua sekä kandi- ja graduiltamaa päätimme rajata oman vujuviikkomme vain itse juhlapäivään.

Vaikka olimme missanneet koko vujuviikon tapahtumat, alkoi itse vujupäivämme perinteiseen tapaan laittautumisella ja viime hetken paniikilla puuttuvista sukkahousuista. Onneksi lähi-K-Market pelasti jälleen keran ja sukkahousutkin löytyivät ennen iltaa. Tyylikkäästi olimme suunnitelleet jättävämmä välistä myös jo klo 15.30 alkaneen, pari tuntia kestävä cocktail-tilaisuuden. Ei ehkä olisi kannattanut, sillä kuulumme vähän ennen tilaisuuden alkua, että meidänkin

olisi pitänyt olla paikan päällä mukana antamassa tervehdystä sekä lahjaa. Otamme tästä opiksi ensi vuotta varten, vaikka tälläkin kertaa selvisimme kaikesta huolimatta ajoissa vujupaikalle.

Keskeisenä osana osakunta-laista vujuiltaa on tietysti ruoka. Sekaruokamenuun sisältyneet ankanrinta, mustaherukkasher-rykastike ja perunaterriini herättivät niin meidän kuin useamman pöytäseuruelaisemme ennakkoluulot, joten pysyttelimme tutussa ja turvallisessa kasvismenussa, johon sisältyi tällä kertaa muun muassa halloumia ja pestokukkakaali-couscousta. Alkuruoaksi saimme puolestaan jonkin humusta, paprikaa ja perunaa sisältävän annoksen, jota täydensivät valtavan kokoiset krutongit, joiden syöminen aiheutti vähintäänkin pieniä haasteita. Jälkiruoaksi ”crepenä” markkinoitu annos muistutti ehkä ennemmin Xtra-valmislettuja kuin mielikuviamme crepeistä, mutta tämä ei tunnelmaa haitannut. Menu ei ehkä vetänyt vertojaan edellisen viikonlopun VOO:n vujujen nokilohelle, mutta kyllä siitä silti hyvän illallisen sai.

Vujujen juhlakansa koostui aktiivisista opiskelijoista, osakunnan jo valmistuneista senioreista, erilaisista kunniavieraista sekä osakunnan ystävyysjärjestöjen jäsenistä, jotka saapuivat Virostä sekä Ruotsista. Ystävyysjärjestö-

jen vieraat majoitetaan perinteisesti osakuntalaisten kodeissa ja tänäkin vuonna WhatsApp- ja Telegram-ryhmät lauloivat, kun osakuntalaiset metsästivät patjoja ja tynyjä, jotta kaikki juhlijat saivat yöpaikan.

Osakunnan vujen erikoisuutena voidaan pitää illan päättäviä akateemisia tansseja. Vuosijuhlaviikon ohjelma alkoi tanssiharjoituksilla yhdessä Satakuntalaisen osakunnan kanssa, jotta osakuntalaisten tanssitaidot saatiin hiottua täydellisiksi ennen viikonlopun juhlapäivää. Itseluottamuksemme tanssitaotamme kohtaan oli polvilaiseen tapaan erittäin korkea ja emme täten osallistuneet tanssiharjoituksiin, mikä kostautui itse vupäivänä. Illan tanssikattaukseen kuului muun muassa poloneesi, cicapo ja perinteinen valssi, mutta eniten harmaita hiuksia aiheutti nimellä pas d'Espagne kulkeva tanssi, jonka saimme kuitenkin runsaalla rohkeudella ja luonnottoman suurella itseluottamuksella tanssittua läpi. Erityistä mystiikkaa tanssien ympärille toi myös kaikille juhlijaille jaettava tanssikortti, johon kerättiin illan mittaan tanssiparien nimiä.

Vujuiltaan sisältyi mainioiden ruokien ja akateemisten tanssien lisäksi erilaisia ohjelmanumeroita. Perinteisten musiikkiesitysten ja puheiden lisäksi osakunnan vujuilla muistetaan ansioituneita ja aktiivisia osakuntalaisia erilaisin ansiomerkein sekä julistetaan osakunnan stipendien saajat. Erilaisia ansioita saaneet kahmivat valtaisan suosionosoitukset juhla-kansalta, mikä nostatti tunnelmaa entisestään. Illan juhlapuhujana oli tänä vuonna kansanedustaja **Ville Valkonen**, jonka opis-

keluajan muisteluista ja motivaatiopuheesta saimme nauttia täysin rinnoin useamman kymmenen minuutin ajan. Iltaan sisältyi perinteisten juomalaulujen lisäksi osakuntahenkisiä kappaleita, joista erityisenä tunnelman nostattaja toimi ikivihreä klassikko *Rakastan Turkulaisia*, joka on ehkä perinteiselle polviopiskelijalle hieman tuntemattomampi sävelmä, johon suosittelemme lämpimästi tutustumaan.

Osakuntalaisen laulunjohtajan vakiovarustukseen kuuluu laulumiekka, jota lyödään pöytään laulun aloittamisen merkiksi. Tämä

saattaa kuulostaa keskiaikaiselta perinteeltä, mutta se on tärkeä ja kunnioitettu rituaali osakuntapiireissä.

Osakuntavuudet olivat hyvin antoisia ja positiivinen kokemus, ja jäämme innolla odottamaan ensi vuoden vujua, jolloin osakuntamme täyttää pyöreät 120 vuotta. Tavoitteenamme on myös aktivoitua ja osallistua tulevaisuudessa koko vujuviikon ohjelmaan, jotta pääsemme kokemaan autenttisen vujukokemuksen kaikessa loistossaan. •

Vappuhoroskooppi

TEKSTI: TINJA RYYNÄNEN

Mietitkö, miten vappusi tulee menemään? Tapahtuuko kenties jotain maailmaa mullistavaa? Lue tämä vappuinen horoskooppi, niin se selviää!

OINAS (21.3.–20.4.):

Vappuaatto kuuluu railakkais-
sa tunnelmissa ja saattaa pää-
tyä siihen, että löydät itsesi
illan päätteeksi laulamassa
karaokea lupauksistasi huoli-
matta. Vappupäivä sen sijaan

on astetta rauhallisempi ja onkin aika ottaa rennosti
ja pitää huolta omasta hyvinvoinnistasi riehakkaiden
menojen jälkeen.

HÄRKÄ (21.4.–20.5.):

Vappusi ei mene aivan suun-
nitelmien mukaan – munkit,
joita ajattelit tehdä vappu-
piknikkiä varten, palavat.
Sen lisäksi olet myöhässä ai-
katauluista. Kenties tämä on

merkki siitä, että sinun tulisi lievittää stressiä. Pien-
ten vaikeuksien jälkeen pääset kuitenkin ehtaan vappu-
pufilikseen!

KAKSOSET (21.5.–21.6.):

Rakkauselämäsi nousee suo-
rastaan uuteen kukoistukseen!
Kenties tapaat vapun juhli-
tuksen lomassa jonkun erityi-
sen henkilön? Kannattaa pitää
tämä henkilö mielessä myös
jatkossa, vaikka mitään ei va-

pun aikana teidän välille kehkeytyisikään!

RAPU (22.6.–22.7.):

Vappufiilistä ei oikein löydy ja
olo saattaakin siksi tuntua ul-
kopuoliselta. Älä huoli, vaikkei
vappu tuntuisikaan tänä vuon-
na kovinkaan erityiseltä. Tämä
merkitsee sitä, että vielä parem-

pia asioita on tulossa eteesi aivan lähiaikoina – hyvää
kannattaa odottaa!

LEIJONA (23.7.–22.8.):

Olet vappubileiden keskipiste ja
säteilet positiivista energiaa ym-
pärillesi! Myös muut huomaavat
tämän ja hakeutuvat seuraasi. On
aika nauttia tästä poikkeukselli-
sestä huomiosta täysin siemauk-

sin. Kenties siitä voi olla hyötyä myös tulevaisuudes-
sa?

NEITSYT (23.8.–22.9.):

Pienoisena kontrollifriikkinä
olet suunnitellut vappupiknikin
menun aivan täydellisesti, mutta
muut ihmiset tyrmäävät sen täy-
sin! Vältä kuitenkin konflikteja
ja myönny muiden vaatimiin
muutosehdotuksiin. Näin vappu

sujuu kaikkien kannalta paremmin.

VAAKA (23.9.–22.10.):

Pyrit tasapainottamaan arjen kiireet sekä vapun biletyksen, mutta hieman epäonnistuneesti – huomaat, että eräs tärkeä koulutehtävä on jäänyt palauttamatta. Siitä huolimatta onnistut unohtamaan arjen murheet vapun ajaksi ja päädyt huolehtimaan niistä vasta vapun rientojen päätyttyä. Juhliminen antaakin sinulle uutta energiaa.

SKORPIONI (23.10.–22.11.):

Rahahuolet painavat mieltäsi, eivätkä viimeiset lantit riitäkään vapun piknikevältä, saatika simaa varten. Onneksi ystäväsi saapuvat kuitenkin apuun ja he tarjoavat sinulle niin syötävää ja juotavaa – näin välttyt nälkäkiukulta ja janolta!

JOUSIMIES (23.11.–22.12.):

Yrität iskeä itsellesi vappuheilaa, mutta epäonnistunein yrityksin. Älä kuitenkaan lannistu, sillä nämä henkilöt eivät olisikaan sinua varten. Sen sijaan kannattaa keskittyä aivan muihin asioihin, kuten läheisten kanssa vietettyyn laatu-aikaan!

KAURIS (22.12.–19.1.):

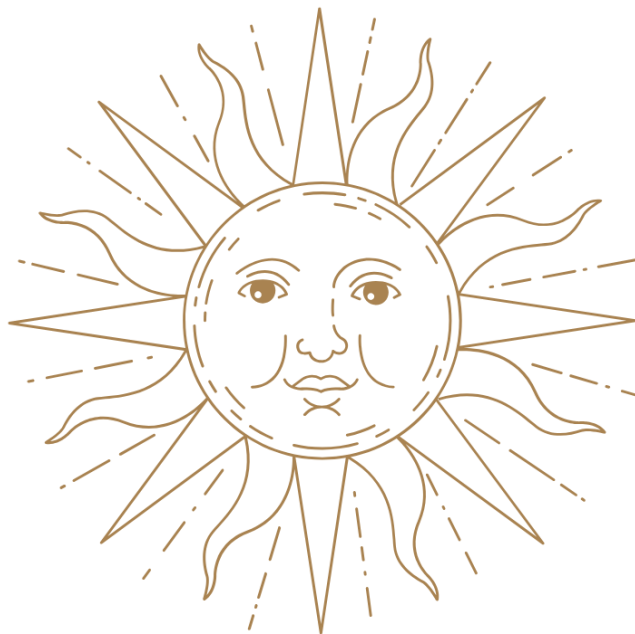
Lupaat välttää liiallista siman juomista, mutta tulet huomaamaan, että olet tyhjentänyt illan aikana peräti kaksi pulloa! Lisäksi löydät itsesi jossain vaiheessa aivan tuntemattomien ihmisten joukosta. Selviät kuitenkin seuraavana päivänä perinteiselle vappupiknikille, vaikka päätäsi saattaisi hieman kivistää.

VESIMIES (20.1.–19.2.):

Vappusi ei suju aivan perinteiseen tapaan, sillä löydät itsesi vappuaattona seilaamassa kohti Tukholmaa. Tartut siis jokaiseen mahdollisuuteen, vaikka ne kuulostaisivat todella hulluilta! Kenties tulet myöskin katumaan joitain tekojasi. Kannattaa siis olla varuillaan!

KALAT (20.2.–20.3.):

Olet erityisen tunteikkaalla päällä ja saatatkin päätyä itkemään (ilosta) useamman kerran vappuaaton iltana. Kenties haalat useampaa ihmistä ja osoitat ystävillesi, kuinka paljon heistä välität. Ystävyyssuhteet nousevatkin vappuna keskeiseen asemaan – huomaat, kuinka tärkeitä he sinulle ovat. •

Vapun puuhanurkkaus

KOONNUT: ANTTI RUOPPI

Policy laati vapun kunniaksi puuhanurkkauksen. Olit sitten Ullanlinnanmäellä, Kuppalassa tai vaikka Otaniemessä, ole hyvä, nauti ja ratkaise!

Anagrammit

Simasta (ja ehkä myös vähän Vallasta...) juopuneen opiskelijan kirjaimet ovat menneet pahemman kerran sekaisin. Järjestä kirjaimet siten, että tulokseksi muodostuu jokin kategoriaan soveltuva sana tai nimi! Vihjeistä saattaa olla hyötyä...

Henkilökunta

1. inhonalle _____
2. karkea pullover _____
3. kirkkoissa kituu _____
4. mekaaninen tinja _____

Polvilaiselle tärkeitä

5. toipilaskoteja polviin _____
6. pcliitos _____
7. teetahmaydinisku _____
8. tuhmaneidit _____
9. usa oli ylisotalippu _____

Vappu

10. simahda vaan _____
11. peliä papit _____
12. illaksi kyl oppia _____
13. mikrosekunti _____

Politiikan hahmot

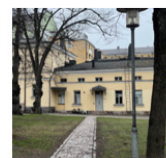
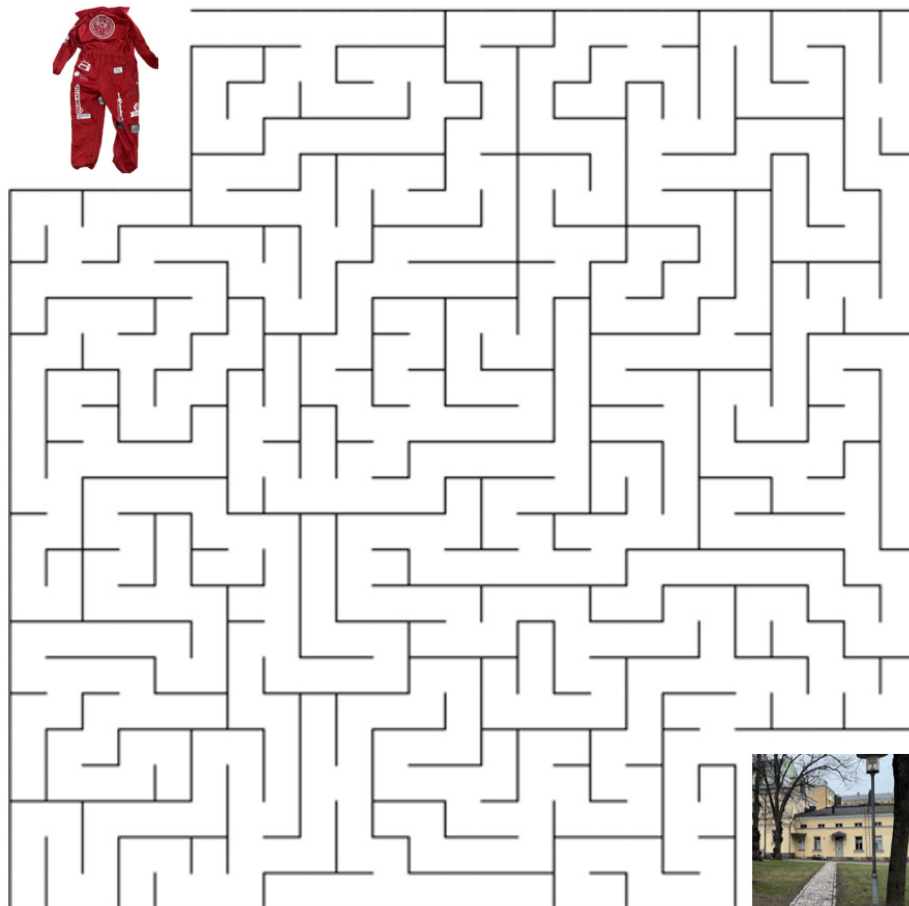
14. aktio maalla _____
15. retropoptie _____
16. landenorssi _____
17. saab berndt luxe _____

*Tehtävien ratkaisut
löydät puuhanurkan
viimeiseltä sivulta.*

Labyrintti

Johdata eksynyt fuksi Kuppalaan!

Sudokut

2			1	7	6		4	
	1	7		9	4	3	6	
	4	6	5				8	
4	7	5	2			1		
	9	1	3			2	5	8
8							7	
3				8	1	4		7
1	6					8		
7	8						1	6

9							7	6
		1	2					
6	5			9			1	
	1					7		
		3	1					
	6	5				8	9	
	2		9	4	6	5	8	
5	8	4		3			2	
	9				8	1	4	

Ristikko

VAAKAAN

3. Jyväskylän sisärjestö
6. suurin ja kaunein
7. approkatu
8. mystinen päärakennus
11. Z-juna-kaupunki
13. pizzaunari
14. sisarlehti
15. ei tee mitään

PYSTYYN

1. sijaitsee Uudella
2. bilepaikka
4. polvilaisten vuotuinen Tukholma-syndrooma
5. Jürgen
9. paikka, jossa kovat puiset penkit
10. Policyn Sen Suuri
12. "sisään pääsy ihan v***n helppoa"
13. professori ja ravirata

Ratkaisut:

1. Anne Helli
2. Paul-Erik Korvela
3. Riikka Kuusisto
4. Janne Matikainen
5. Valtio-opin opiskelijat
6. Politics
7. Mediahyhteiskunta
8. Mahti United
9. Uusi Ylioppilastalo
10. Havis Amanda
11. tippaleipä
12. ylioppilaslakki
13. sokerrimmunkit
14. Mika Aaltola
15. Petteri Orpo
16. Li Andersson
17. Alexander Stubb

Anagrammi:

9	3	2	8	1	5	4	7	6
7	4	1	2	6	3	9	5	8
6	5	8	4	9	7	3	1	2
4	1	9	6	8	2	7	3	5
8	7	3	1	5	9	2	6	4
2	6	5	3	7	4	8	9	1
1	2	7	9	4	6	5	8	3
5	8	4	7	3	1	6	2	9
3	9	6	5	2	8	1	4	7

2	3	8	1	7	6	9	4	5
5	1	7	8	9	4	3	6	2
9	4	6	5	2	3	7	8	1
4	7	5	2	6	8	1	3	9
6	9	1	3	4	7	2	5	8
8	2	3	9	1	5	6	7	4
3	5	2	6	8	1	4	9	7
1	6	4	7	5	9	8	2	3
7	8	9	4	3	2	5	1	6

1. Bulle
2. Kuppala
4. VOOsse
5. Habermas
9. Metätalo
10. Essi
12. Hanken
13. Teivo

Ristikko:

KOHTI TYÖELÄMÄÄ YKAN KANSSA

YKA on ammattiliittojen edelläkävijä ja mukana matkallasi työelämään.

- ▶ Autamme löytämään uravaihtoehtoja ja kehittämään ammatti-identiteettiä
- ▶ Valvomme yhteiskunta-alan opiskelijoiden etuja
- ▶ Toimintamme on yhteisöllistä: ykalaiset kohtaavat tapahtumissa, opiskelijatoiminnassa, vertaisverkostoissa, paikallisyhdistyksissä ja mentoroinnissa

Lue lisää: yka.fi

**Yhdessä yhteiskuntaa
rakentamassa**

Yhteiskunta-alan
korkeakoulutetut ry

2/25

www.policylehti.com